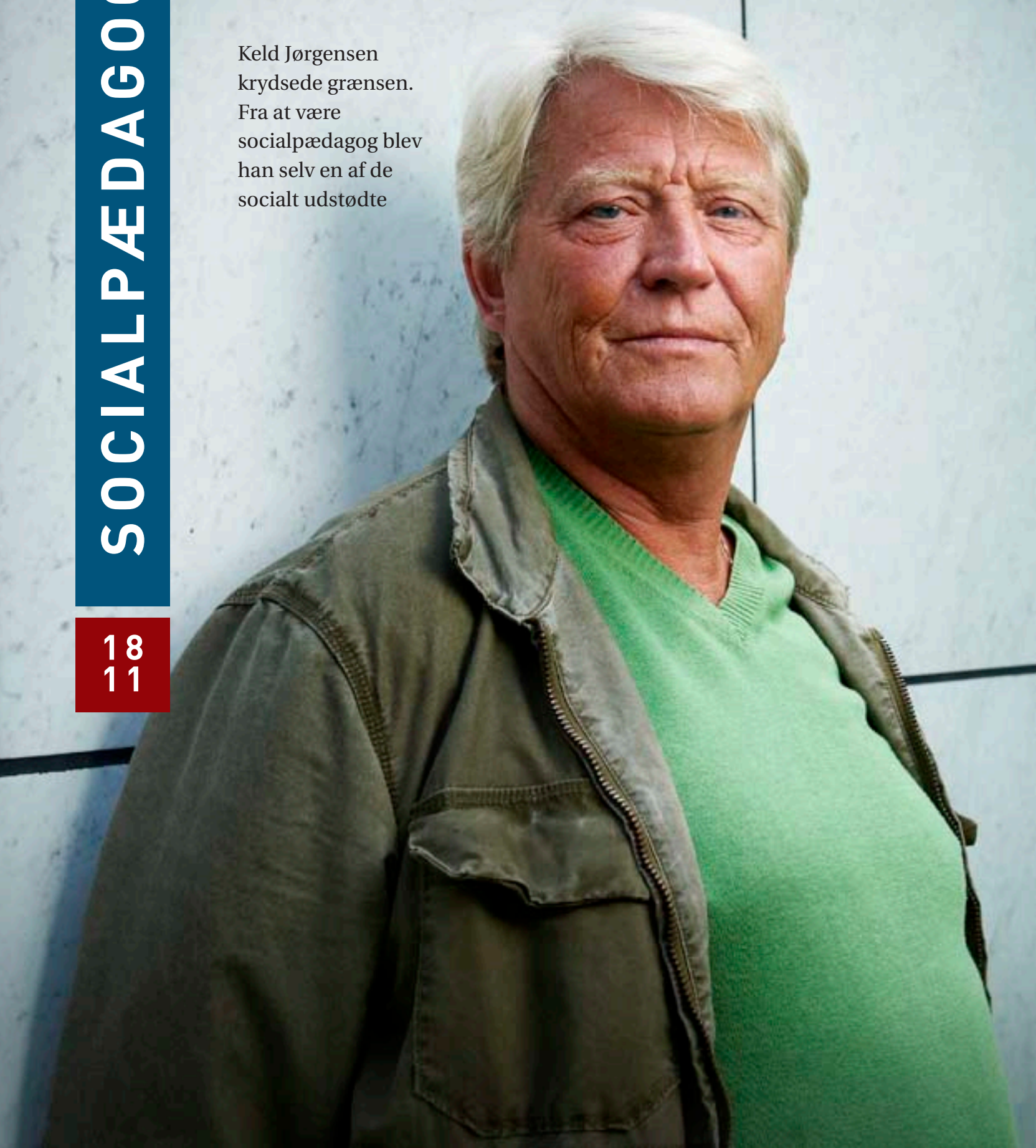

Vendepunktet

Keld Jørgensen
krydsede grænsen.
Fra at være
socialpædagog blev
han selv en af de
socialt udstødte

18/2011

2. SEPTEMBER

ISSN 0105-5399

AnsvarshavendeForbundsformand
Benny Andersen**Redaktion**Jens Nielsen (redaktør), jni@sl.dk
Kurt Ladefoged, kl@sl.dk
Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk
Maria Rørbæk, mrk@sl.dk
Steven Leweson (layout), stl@sl.dk

Læserindlæg, artikler og anmeldelser er ikke nødvendigvis udtryk for redaktionens eller organisationens mening. Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt stof.

Alle artikler fra Socialpædagogen tilbage til 1999 kan findes på www.socialpaedagogen.dk/arkiv**Adresse**Socialpædagogen
Brolæggerstræde 9
1211 København K
Tlf. 7248 6000. Fax 7248 6001
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15,
torsdag 9-17, fredag 9-13
redaktionen@sl.dk
www.socialpaedagogen.dk**Læserbreve og kronikker**

Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 2.000 anslag. Læserbreve med injurierende indhold kan afvises. Kronikker bringes efter en redaktionel vurdering og må højst fylde 8.000 anslag. Læserbreve og kronikker, der bringes i bladet, offentliggøres også på internettet. Indlæg sendes til redaktionen@sl.dk

AnnoncesalgDG Media as
St. Kongensgade 72
1264 København K
Tlf. 7027 1155. Fax 7027 1156
epost@dgmedia.dk
www.dgmedia.dk**Kommende deadlines**

Deadline for læserbreve og stillingsannoncer til 19/11, der udkommer den 16. september, er mandag den 5. september kl. 12. Deadline for stillingsannoncer til 20/11 er den 19. september kl. 12. For tekstsideannoncer er deadline til 20/11 onsdag den 14. september.

Redaktionen af 18/11 er afsluttet den 25.08.2011

AbonnementAbonnementspris 2011:
895,00 kr. inkl. moms (26 numre)
Løssalg: 40,00 kr. + porto**Oplag**41.606 i perioden
01.07.09-30.06.10**Tryk og produktion**

Datagraf Auning AS

Forsidefoto

Bjarne Hyltdgaard

Medlem af
Danske
Specialmedier

KOMMENTAR

Der er brug for vilje til at gøre en forskel for udsatte grupper – tidligt og med kvalitet. Og for at følge viljen op med konkrete løfter

Vi vælger en anden og bedre vej

Af Benny Andersen
Forbundsformand

FOTO: RICKY JOHN MOLLOY

I et demokrati er alle valg vigtige. Indholdsmæssigt er nogle vigtigere end andre. Det forestående folketingsvalg er det i voldsom grad for os socialpædagoger.

Efter ti år med mere af det samme har vi nu muligheden for at vælge en anden vej. Valget er afgørende for de rammer og de vilkår, der gælder for vores indsats, for de faglige fællesskaber – og for de mennesker, vi arbejder med. Jeg vil pege på tre centrale argumenter for, hvorfor vi skal have et nyt flertal.

For det første er skellet mellem rig og fattig vokset under blå blok. De velhavende har fået skattelettelse, mens starthjælp og andre forringelser har fået antallet af fattige til at stige kraftigt. Samtidig har regeringen sat hårdt ind mod fagbevægelsen og det faglige fællesskab. Vi vil have en fordelingsmæssig anden vej til et mere solidarisk samfund. En vej, hvor de faglige fællesskaber får en helt anden betydning og andre rammer, end de har i dag. Frem for beskæringer i dagpengeperioden, fjernelse af efterlønnen og træk i overførselsindkomsterne ønsker vi forhandlinger, fælles ansvar, dialog og bedre vilkår for de faglige fællesskaber – fagforeningerne. Og så vil vi have en bæredygtig arbejdsmarkedspolitik – og et arbejdsmiljø, hvor vores medlemmer ikke slides ned og ud af arbejdsmarkedet.

For det andet vil vi have et opgør med den nuværende regerings nulvækst i kommunerne. Vi tror langt mere på en basal investeringsgang. Der er brug for vilje til at gøre en forskel for udsatte grupper – tidligt og med kvalitet. Og for at følge viljen op med konkrete løfter. Løfter om en anden tilgang til den kommunale økonomi og en anden finansiering på det sociale område, som netop skal sikre en tidlig og faglig indsats.

For det tredje vil vi have et opgør med bureaukratiet – den kontrol og mistillid til velfærdsstatens udøvere, der i den grad er vokset i vores samfund i det sidste årti. Vi vil en anden vej, med tillid til de faglige fællesskaber og en generel tillid til medarbejdere og ledere. Vi vil sætte arbejdet og den lokale indsats fri.

Vi vælger kort sagt en anden vej: Vi vil investere i uddannelse og arbejdspladser – i at mennesker får et bedre liv. Det er den solidariske vej.

Vi blander os i valgkampen under en enkel parole: Velfærd er for alle – stem for en ny politik på valgdagen.

INDHOLD

FOTO: BJARNE HILDGAARD

04

04 LIVSHISTORIE

Selv nu, mere en 10 år efter, er det svært for Keld Jørgensen at forklare, hvordan det kunne ske. Hvordan han kunne gå fra som socialpædagog at arbejdede med hjemløse, til selv at ende på gaden. Han, der opbyggede et hjemløseprojekt i Aalborg og fik Hjemløseprisen for det. Men der skete et skred i hans normer og værdier, forklarer han: Han var under et alt for stort arbejdspress, opbyggede et voksende alkoholmisbrug, før et overfald fra en af de hjemløse trak tæppet væk under ham. Her fortæller han historien om nedturen – og om vejen tilbage

04 Fra socialpædagog til socialt udstødt**10 PERSONLIGT OG PROFESSIONELT**

Gitte Andersson er snoezelen-konsulent i Landsbyen Sølund, og hun mener, man må bruge sig selv og sin person professionelt: Der skal være sammenhæng mellem ord, handling og kropssprog ellers fremstår pædagogen ikke autentisk. Hvis der ikke er den sammenhæng, bliver man gennemskuet og forkastet, siger hun. Artiklen om Gitte Andersson er den fjerde i serien Personlig/professionel, der ser på dilemmaer og gevinster ved at bruge sit privatliv og sin private personlighed i sit professionelle virke

10 Sansearbejde på hjertets frekvens

FOTO: BJARNE HILDGAARD

14

14 PÆDAGOGUDDANNELSEN

Når de studerende kommer ud i praktik, har de en teoretisk ballast – når de vender tilbage til studiet har de fået praksiserfaringer, og den kombination skal bruges, så de studerende kan være med til at udvikle praksis. Sådant er tanken bag et nyt projekt på pædagoguddannelsen i Aalborg – og det var lige præcis det, Stinne Højen Bisgaard og Tanja Svendsen gjorde på baggrund af deres praktikerfaringer fra arbejdet med børn med autisme

14 Studerende skal udvikle socialpædagogikken**18 SOMMERKONKURRENCE**
Og vinderen-hilsenen er...**19 FRATRÆDELSESGODTGØRELSE**
Forbundet skaffer medlem 143.000 kroner**21 KOMMUNAL ØKONOMI**
Store forskelle i anbringelsesmønstre**22 PROJEKTSTØTTE**
Søg penge til psykiatri på tværs**23 DIG OG MIG**
Jeg troede på, at Jakob kunne blive en vinder**24 SYNSPUNKT**
Psyriske syge på finansloven**26 GENERALFORSAMLINGER 2011**
Indkaldelse til kredsens generalforsamlinger

LIVSHISTORIE

Fra socialpædagog til socialt udstødt

Keld Jørgensen krydsede grænsen, og gik fra at være en af 'os, der hjælper socialt udsatte' til at blive en af 'dem, der er socialt udsatte'. Her fortæller han sin personlige historie om nedturen og vejen tilbage

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Foto: Bjarne Hyldgaard

I begyndelsen opfattede Keld Jørgensen dem bare som en grå masse af forhulede mennesker. Banegårdsfolket. De hjemløse og socialt udsatte, der færdedes omkring banegården i Aalborg med deres hunde, snavsede tøj, tandløse munde og sårfulde hænder.

– Jeg så dem som mennesker, der var fundamentalt forskellige fra mig selv, siger Keld Jørgensen, der dengang var nyuddannet socialpædagog, familiefar og ejer af såvel en bil som et sommerhus.

Fem år senere var det ham, der lå i sit eget bræk og sov på fortovet, indtil et par betjente vækkede ham og kørte ham i detentionen.

– Jeg var selv blevet en socialt udstødt, siger Keld.

Vi møder ham i hans lille rækkehus i Terndrup, 30 kilometer syd for Aalborg, hvor han har kunst på væggene og en stor collage med billeder af børnebørnene. Keld vil gerne fortælle om sin store

nedtur. Om vejen fra socialpædagog til socialt udsat – og tilbage igen. Han håber, at andre kan lære af den.

Normer og værdier skred

– Det er svært at forklare, hvordan det kunne ske for mig, men jeg er overbevist om, at der skete et skred. Et skred i mine normer og værdier. Og så var jeg længe under et alt for stort arbejdspress, som jeg ikke fik bearbejdet, siger han.

Vi skal tilbage til 1994, da Keld Jørgensen som nyuddannet socialpædagog fik job på et helt nyt projekt, Banegårdsprojektet, hvor han ene mand skulle etablere kontakt til de hjemløse.

– Tidligere var der ikke rigtig nogen, der havde bekymret sig om de hjemløse i Aalborg. Jo, der havde været nogle småprojekter i for eksempel Kirkens Korshær, men nu skulle der laves en helt anden massiv indsats. Jeg skulle referere direkte til kontorchefen på distriktskontoret, og så var det meningen, at vi skulle lave nogle hurtige løsnings, når jeg først havde vundet de hjemløses tillid. For eksempel kunne jeg nemt skaffe lejligheder i et opgangsfællesskab eller tilbyde misbrugsbehandling, fordi kommunen på forhånd havde købt et antal pladser, fortæller Keld. Dengang var han 42 år, og efter blandt andet at have været sømand og arbejdet som uuddannet på et asylcenter under Røde Kors, var han nogle år forinden begyndt på pædagoguddannelsen.

– Og det havde jeg nok den samme begrundelse for som de fleste andre: Jeg ville gøre en forskel for andre mennesker.

Keld blev hurtigt meget engageret i sit arbejde. Langsomt vandt han flere af de hjemløses tillid og fortrolighed. De fortalte livshistorier, der gik ind under huden på ham. Som 'Lailas'. Hun blev misbrugt som barn og havde fået tvangsfjernet sit eget barn. Eller 'Paws'. Han lugtede altid af urin og afføring og havde alle sine ting i en indkøbsvogn. Engang havde han læst til ingeniør på Aalborg Universitet, men så var der gået for meget fest i den, og han begyndte at drikke. Paw fortalte Keld om den store smerte, han altid havde følt, fordi han ikke fik sine forældres accept. Faderen var en stor og stærk mand, og Paw havde en hofteskade, så han var slet ikke den søn, faderen havde drømt om at få.

Etiske dilemmaer

I Banegårdsprojektet stod Keld til rådighed 24 timer i døgnet.

– Det var ikke sådan, at jeg forærede mine timer væk, for jeg talte hvor meget, jeg arbejdede. Men jeg var altid klar til at rykke ud, og det skete nok en gang om ugen, at jeg blev ringet op midt om natten. Jeg følte, at jeg havde fået kontakt med nogle mennesker, som ingen andre kunne lide. Og at det var nødvendigt, at jeg var der for dem.

To gange fandt Keld hjemløse, der var døde. Tit stod han med store etiske dilemmaer: Hvad skulle han for eksempel gøre, da Paw kom ud for en ulykke og gik i koma? Skulle han kontakte familien og fortælle, hvad han vidste? Det valgte han at gøre, og det viste sig, at familien var dybt ulykkelig

over at have mistet kontakten med Paw – men Paw døde uden at komme til bevidsthed.

– På den måde var der mange historier, jeg skulle rumme, og jeg fik i det hele taget mange voldsomme oplevelser, som jeg ikke var forberedt på.

Tidligere i sit liv havde Keld holdt af at drikke rødvin, men han mener ikke på nogen måde, at han havde været i nærheden af et misbrug.

– Jeg havde nok overtaget de normer, der gjaldt hjemme hos mine forældre: At øl og vin var noget, der kom på bordet til fest. Nu var jeg i et miljø, hvor det flød med alkohol. Alle drak hele tiden og talte hele tiden om alkohol. Selv drak jeg aldrig på arbejdet, men jeg tror alligevel, at der skete

EFTERTANKE Arbejdet i Banegårdsprojektet flyttede Keld Jørgensens egne normer. 'Jeg sagde fra begyndelsen, at jeg ville melde det, hvis jeg fik kendskab til grov vold eller voldtægt, men jeg tav om berigelseskriminalitet. Og det flytter dine grænser, hvis du igen og igen hører om tyverier og indbrud uden at handle på det.'

Diskuter dilemmaet på facebook

Hvordan kunne Keld have hjulpet de hjemløse uden at skade sig selv?

Keld Jørgensen fik et personligt knæk, da han arbejdede med hjemløse. Hvordan kunne han have passet bedre på sig selv, samtidig med at han støttede hjemløse?

Deltag i debatten på facebook / se hvordan på www.sl.dk/facebook

Det var ikke sådan, at jeg forærede mine timer væk, for jeg talte hvor mange timer, jeg arbejdede. Men jeg var altid klar til at rykke ud, og det skete nok en gang om ugen, at jeg blev ringet op midt om natten. Jeg følte, at jeg havde fået kontakt med nogle mennesker, som ingen andre kunne lide. Og at det var nødvendigt, at jeg var der for dem

et skred. Jeg begyndte at opfatte et stort alkoholforbrug som noget naturligt. Og derhjemme begyndte jeg at drikke rødvin til hverdag.

Overfaldet

En dag sad Keld uden for projektets skurvogn. Solen skinnede, og han havde det godt. I kopperne var der kaffe, og Keld var ved at tale med en af de hjemløse. Hans nystartede kollega, der var socialrådgiver, sad der også. Pludselig kom en anden fra Banegårdsfolket, 'Bo', som Keld tidligere havde hjulpet med at skaffe en lejlighed. Bo var høj og bred og spurgte Keld:

– Må jeg låne din cykel?

– Nej, jeg skal selv bruge den.

Så gik Bo to skridt. Vendte om og hev fat i den stol, som Keld sad på. Inden Keld rigtig nåede at opfange, hvad der skete, havde Bo smidt både stolen og Keld op ad skurvognen. Og så sparkede han. Sparkede og sparkede og sparkede. Keld mærkede smagen af blod i munden og han bøn-faldt:

– Stop, stop. Vil du ikke godt stoppe.

Men Bo stoppede ikke. Ikke før kollegaen tog en anden stol og kastede i ryggen på ham. Så slog Bo Keld et par gange med knytnæver, inden han endelig stoppede, gik et par skridt væk, kastede cyklen ned i jorden og gik sin vej.

Bagefter tog Keld på skadestuen, hvor lægerne konstaterede, at han havde mistet tænderne i overmunden og flækket øjenbrynene. Så ringede han til politiet og anmeldte episoden.

– Da jeg kommer hjem, gør jeg det dumme, jeg kan gøre: Jeg tænder min telefon og aflytter telefonsvareren. 'Stickersvin! Jeg skal nok få ram på dig', lyder beskeden fra Bo. Og så ramler min verden fuldstændig. Jeg har fornemmelsen af, at han ved, hvor jeg bor.

Bo overfaldt aldrig Keld igen, men det er ikke kun på tænder og øjne, at Keld blev ramt.

– Alle mine idealer væltede. Jeg havde jo opbygget hele projektet på omsorg og gennem tillid, og det havde fungeret indtil overfaldet. Nu faldt alle mine grundpiller.

Sagen kom i retten og Bo fik en fængselsdom. Arbejdsgiveren tilbød Keld psykologhjælp, som han tog imod, men han syntes ikke rigtig, det hjalp.

Fra rødvin til vodka

Der var også knas på hjemmefronten. Keld og hustruen gik fra hinanden, og Keld flyttede ud i sit sommerhus. I mellemtiden var Banegårdsprojekter vokset, så Keld havde fået flere kollegaer, som han var chef for, men han fortalte ikke nogen om skilsmissen.

– Jeg er fyldt af selvmedlidenhed, og så reagerer jeg på samme måde, som jeg har set Banegårdsfolket reagere: Jeg bruger vidundermedicinen og dulmer alle følelser med alkohol. I begyndelsen er det rødvin, men efterhånden bliver det alt for besværligt at komme af med alle de tomme flasker. Så går jeg over til vodka.

I løbet af det næste halvandet års tid, går det ned af bakke. Kulminationen kom den dag, da Keld skulle til København for at modtage hjemløseprisen på en fyldt rådhusplads. Der var flag, musik, blomster og en socialminister, der sammen med måske tusind andre mennesker klappede af Keld, da han fik prisen.

– Udadtil er jeg lykkelig. Indadtil har jeg det ad helvedes til. Jeg ved selv, hvor stort et kaos mit liv er, samtidig med, at jeg modtager al den anerkendelse.

Den aften drak Keld sig sanseløst beruset og i sommerhuset faldt han ind i en brændeovn. Næste dag kom TV-avisen for at lave et interview, og de måtte sminke ham, så skrammerne ikke kunne ses.

Da jeg kommer hjem, gør jeg det dumme, jeg kan gøre: Jeg tænder min telefon og aflytter telefonsvareren. 'Stickersvin! Jeg skal nok få ram på dig', lyder beskeden fra Bo. Og så ramler min verden fuldstændig

– Overfor journalisterne bortforklarer jeg det hele med, at jeg har fejret prisen, men da jeg bagefter ringer til min chef, opdager han, at den er helt gal.

Da Keld samme aften tonede frem på danskerens tv-skærme og fortalte om Banegårdsprojektet, var han selv blevet indlagt. På en lukket psykiatrisk afdeling.

– Jeg fik diagnosen post-traumatisk-stress og var indlagt i tre måneder. Når jeg ser tilbage, er jeg sikker på, at overfaldet var udløseren, men det var nok også på grund af et langvarigt arbejdspress.

Da Keld blev udskrevet, gik der ikke lang tid, før han begyndte at drikke igen. Og denne gang ville han væk, da chefen kom for at samle ham op.

– Jeg flytter fra sommerhuset og ind på et værelse på 10 kvadratmeter inde i Aalborg, hvor der ikke er meget andet end en seng. Fra den dag af tager mit liv en fuldstændig vanvittig drejning. Jeg krydser grænsen, og bliver selv en af de socialt udstødte.

Keld slog sig flere gange til blods, når han tumlede omkring i en brandert, og snart lugtede værelset af støv, bræk og blod. Men Keld var ligeglad. Det eneste, der betød noget for ham, var altid at have en flaske vodka ved sengen, når han lagde sig til at sove. Så kunne han drikke i samme øjeblik, han vågnede.

Spyttede på betjente

Keld havde selv sagt sit job op i Banegårdsprojektet, og han var helt holdt op med at se sin familie. Når han en sjælden gang var ædru og tænkte på, at han ikke havde set sine to voksne – men stadig meget unge – døtre, fik han det dårligt med sig selv. Så var der kun en vej: At slukke følelserne med vodkaen. Flere gange lagde han sig bare til at sove på gaden.

– Noget af det, der i dag står for mig som det mest forfærdelige, er, at jeg et par gange bliver

samlet op af betjente, som jeg tidligere har samarbejdet med. Ja, endog betjente, som jeg har undervist i forbindelse med Banegårdsprojektet. Én gang sker det i forhallen til Aalborg Sygehus, hvor jeg bare har lagt mig til at sove. Jeg spytter på mine tidligere samarbejdspartnere og råber efter dem, og til sidst må de lægge mig i håndjern og føre mig i detentionen.

Keld stirrer lidt ud i luften.

– Dengang blev jeg meget skamfuld, men ikke mere skamfuld end at jeg gik direkte fra politigården og ud for at drikke igen. I dag er det næsten ubærligt at tænke på, at jeg har været sådan overfor tidligere samarbejdspartnere, der ellers

OVERVINDELSE Efter opholdet på behandlingscenteret havde Keld Jørgensen svært ved at koncentrere sig. 'Jeg kunne næsten ikke læse, men så begyndte jeg at læse Morten Korchs bøger, og det blev faktisk til en form for genoptræning', fortæller han.

SKILLELINJE Dagen, hvor Keld Jørgensen flyttede ind på et 10 kvadrat meter stort værelse, der hurtigt kom til at lugte af blod og bræk, står som et vendepunkt: 'Jeg blev selv en af de socialt udsatte', siger han.

har oplevet mig som professionel og engageret. Tænkte de: 'Er det kun lige i denne her situation, at han er sådan, eller er det hele hans liv, der i virkeligheden er kaos. Var Banegårdsprojektet så også kaos?'

I alt varede Kelds periode som socialt understøttet mindre end et år. Efter én mislykket misbrugsbehandling, opsøgte en sygeplejerske i distriktspsykiatrien ham med et tilbud mere. Og denne gang blev aftalen, at han ikke bare skulle udskrives, når han var ædru, men skulle blive i et udslusningsprojekt.

På Behandlingscenter Tjele var Keld i begyndelsen ligeglad med alt. Men så hørte han en dag en bil komme kørende. I den sad hans to døtre.

– Og da jeg ser dem, ved jeg, at alt ikke er ligegyldigt. Vi bliver forsonet, og de fortæller, at de ikke har kontaktet mig, fordi de ikke har kunnet rumme mit misbrug, men at de ønsker kontakt med mig.

I dag har Keld været ædru i 12 år, og han går stadig regelmæssigt til møder i Anonyme

Jeg har lært, at jeg skal passe bedre på mig selv. Jeg bliver ikke slugt på samme måde af arbejdet. Jeg går hjem, når jeg har fri, og jeg sørger for, at jeg altid har nogen, jeg kan dele de svære oplevelser med. Ikke flere dage efter, men lige når det er sket

Alkoholikere. Efter misbrugsbehandlingen fik han igen arbejde som socialpædagog. Først som familiebehandler, så som afdelingsleder på Behandlingscenter Tjele, og i dag som den første socialpædagog på Terndrup Ældrecenter. Han vil ikke længere arbejde med hjemløse.

Pas på dig selv

Keld synes selv, han har lært meget af sin nedtur:

– Jeg føler en dyb taknemmelighed over at være i live. Det er ikke bare noget, jeg tager for givet. Og så har jeg lært, at jeg skal passe bedre på mig selv. Jeg bliver ikke slugt på samme måde af arbejdet. Jeg går hjem, når jeg har fri, og jeg sørger for, at jeg altid har nogen, jeg kan dele de svære oplevelser med. Ikke flere dage efter, men lige når det er sket.

Hvis Keld skal give et råd til unge, nyuddannede pædagoger, der læser hans livshistorie, vil han sige:

– I må endelig ikke lade være med at kaste jer ud i spændende projekter som Banegårdsprojektet. I skal tværtimod gøre det. Men I må ikke være alene – man skal mindst være to. Og I skal passe på jer selv, og mærke jeres grænser.

Og så er der et dilemma, som Keld ikke selv har fundet løsningen på. For på den ene side mener han, at man er nødt til at involvere sig følelsesmæssigt, hvis man vil gøre et socialpædagogisk arbejde. På den anden side kan det også være skadeligt, hvis man bliver for involveret. Så hvordan finder man balancen?

Til daglig har Keld ikke længere noget at gøre med hjemløse, men når han en sjælden gang møder en på sin vej, tænker han ikke længere, at det er en af 'dem'.

– Jeg tror, jeg tænker, at han er en af os. At han er et menneske, der har en historie. Sin helt egen historie. Og hvor ville jeg dog ønske, at der var nogen, der ville lytte på den historie og tage hånd om det menneske. Men jeg kan ikke. ■

PERSONLIGT OG PROFESSIONELT

Sansearbejde på hjertets frekvens

Det er i følelsen af kærlighed, vi mødes som mennesker, og medfølelse er nødvendig, for at leve sig ind i andre menneskers følelser og behov

Sølund's snoezelen-konsulent får lige så meget tilbage, som hun giver til beboerne i løbet af en arbejdsuge, hun ikke altid holder inden for de 37 timer. Hun bygger sit arbejdsliv på en filosofi om det intelligente hjerte og den professionelle kærlighed – gentle teaching, hvor personlig og professionel udvikling er en nødvendighed for at udvikle og vedligeholde de menneskelige arbejdsredskaber

Af Iben Baadsgaard Al-Khalil, redaktionen@sl.dk
Foto: Søren Kjeldgaard

Drømmejobbet – det er det, Gitte Andersson har fundet som snoezelen-konsulent i Landsbyen Sølund i Skanderborg. Her forener hun sin interesse for sanserne med arbejdet med mennesker, der har vidtgående fysiske og psykiske handicaps.

For hende er det ikke meningsfyldt at skelne så skarpt mellem arbejdstid og privat tid, fordi hun selv får meget energi, når hun møder beboerne med et åbent hjerte og professionel kærlighed.

To beboere kommer forbi under interviewet på deres vej ind i snoezelhuset, og Gitte Andersson rejser sig for at hilse på. Hun er den eneste medarbejder i huset, og vi sidder i hendes kontor, der ligger som en slags udposning på gangen mellem hoveddøren og de ni sanserum i snoezelhuset.

Kontoret fungerer også som velkomstcentral for besøgende, derfor står tre farvestrålende og iøjnefaldende stole omkring to runde tromler midt i rummet og agerer kaffeborde. Der er altid kaffe og te på kanden og frisk frugt står fremme.

I vindueskarmen sidder en hund og en kat, de venter ligesom Emilie og de andre empatidukker i døråbningen på, at nogen tager dem i favnen og passer på dem. Klinet op af væggen står kontorinventaret – en lille skrivepult og en bærbar computer.

Gitte Andersson, 51 år, blev først formelt uddannet som pædagog for 13-14 år siden og har siden taget både en diplomuddannelse i ledelse og en uddannelse om børn, musik og bevægelse. Inden pædagoguddannelsen arbejdede hun som pædagogmedhjælper og det blev til job på børnehjem, som handicaphjælper, med unge på kanten og helt almindelige børn i en børnehaveklasse. Men hun faldt for menneskene i Landsbyen Sølund, fordi hun synes, der er så meget at lære af dem.

Følelsekseperter

– De har en masse, vi kan lære af: det umiddelbare, lysten til samvær med andre og til at lave sjov sammen. Det eksistentielle i at være sammen – også når man har det svært, siger hun og bliver afbrudt af en af beboerne, der råber nej.

– Neej siger du Søren, siger Gitte og afbryder vores samtale og rejser sig for at snakke med Søren, som er på vej ud af sanseafdelingen og hjem til sin lejlighed.

– Mooar, siger Søren meget højt til sin pædagog og Gitte.

Man kan godt reflektere med sig selv, men på et tidspunkt bliver det nødvendigt at gøre det med for eksempel kollegerne. Man får brug for nye input, ellers går man i stå – man går i selvsving

Han siger også noget mere, men det er uforståeligt for mig.

– Ja, mor. Har I snakket om mor, som du elsker, spørger Gitte.

Hun tager sig også tid til lige at hilse på Bjarne, som er på vej ind og er så ivrig efter at få gang i sanserne, at han ikke har tid til at vente på sin pædagog. Det er ikke til at tage fejl af hans lyde og fagter. Gitte hjælper ham op af kørestolen, tager ham i hånden, og følger ham ind gennem den røde livmoderåbning til sanserummene i huset. Han elsker massage og vil gerne ind i en af massagestolene i de højteknologiske omgivelser, der fra et øjeblik til det næste kan skifte fra et koralhav til et ørkenlandskab.

Det halvandet år gamle snoezelhus er åbent for alle Sølund's beboere med og uden aftale.

Huset giver dem nogle af de oplevelser, andre får i biografen, på ferieture til fremmede himmelstrøg og gennem samværet med venner. Centralnervesystemet bliver beroliget og afbalanceret, så flere

af beboerne er roligere i flere timer eller dage efter et besøg, fortæller Gitte.

Hun har arbejdet på Sølund i 12-13 år i forskellige funktioner: som døgnmedarbejder, aktivitetsmedarbejder, projekt- og forandringsleder og til sidst som leder af en boenhed.

Hun sætter stor pris på arbejdspladsen, som hun finder meget visionær. Det er personligt udviklende at arbejde her, hvor en stor del af beboerne ikke har noget sprog, og hun lærer om de helt eksistentielle følelser som for eksempel vrede, sorg, frustration og glæde. Hun opfatter mennesker med vidtgående fysiske og psykiske handicaps som eksperter i følelser. De er deres følelser, de styrer dem og de kommunikerer dem.

– Vi mennesker hænger sammen, uanset hvor mange eller få ressourcer vi har. Derfor er noget af det sværeste at se en anden skade sig selv. Så får vi det selv dårligt, fordi vi spejler modpartens følelser, siger hun.

Personlig professionel kærlighed

Efter hendes opfattelse er det nødvendigt at bruge sig selv og sin person professionelt. Der skal være sammenhæng mellem ord, handling og kropssprog – ellers fremstår pædagogen ikke autentisk.

– Mennesker, der er gode til kropssprog, aflæser lynhurtigt, hvis der ikke er sammenhæng mellem ord og handling. De forkaster os, for så er vi ikke til at regne med for dem, siger hun.

Bag Gittes – og Landsbyen Sølund's – filosofi står det intelligente hjerte – gentle teaching. For eksempel evnen til at skelne mellem forskellige typer kærlighed.

– Kærlighed er ikke ens. Der er kærlighed til ens partner, børn, familie og gamle forældre. Vi kender alle sammen den krævende kærlighed eller den omsorgsfulde mor – og hjertet skelner helt automatisk, siger hun.

Personlig/professionel

Når socialpædagoger taler faglighed, taler de normalt om for eksempel indsatsformer, relationsarbejde og kontraktliggørelse af faget. Men man kan ikke levere socialpædagogik uden at bruge sig selv, og nogen gør det mere end andre – de bruger helt bevidst deres private personlighed og privatliv professionelt.

Socialpædagogen beskriver i fem artikler i de kommende numre, hvilke overvejelse der ligger bag den måde at arbejde på og nogle af de udfordringer og gevinster, man får som socialpædagog – og som menneske.

Dette er den fjerde artikel i serien. Se serien på www.socialpaedagogen.dk/tema

Instinktivt parkerer vi de private problemer og følelser uden for arbejdspladsen. Mens den professionelle personlige kærlighed er nødvendig på jobbet.

– Det er i følelsen af kærlighed, vi mødes som mennesker, og medfølelse og kærlighed er nødvendigt, for at leve sig ind i andre menneskers følelser og behov, siger hun.

Atter afbrydes samtalen. En beboer kommer og tager Gitte i hånden og trækker hende med ud i garderoben, hvor han bliver ved med at tage fat i en jakke og sige lyde. Han vil gerne hjem, så Gitte får hentet pædagogen, der er inde i huset med en anden beboer, før hun vender tilbage og tager tråden op.

– Når jeg hjælper ham med at finde ord for hans ønske, føler han sig anerkendt og respekteret. Han bliver holdt af og elsket, siger hun.

I gamle dage ville man kalde denne form for professionel kærlighed for næstekærlighed. Men i dag er det religiøse aspekt af ordet så belastende, at hun ikke bruger det.

Grænser for personlig involvering

Når vi selv er vores væsentligste arbejdsredskab, er personlig udvikling helt nødvendigt – for at skærpe sine menneskelige redskaber. Selvudvikling kan for eksempel træne evnen til at undgå projektioner.

– Kan man ikke tåle sine egne svære følelser, kan man heller ikke tackle mødet med dem hos andre, siger Gitte.

For hende er selvudvikling meget andet og mere end terapi og supervision. Det er også at se

en film eller læse bøger. Når man vel at mærke bruger det til at overveje sit liv og sine følelser – enten alene eller med andre.

– Det kan være at se filmen 'Kongens store tale', som giver anledning til at reflektere over sit syn på anderledeshed og mennesker med handicap. Man kan godt reflektere med sig selv, men på et tidspunkt bliver det nødvendigt at gøre det med for eksempel kollegerne. Man får brug for nye input, ellers går man i stå – man går i selvsving, siger hun.

Nogle af de afgørende menneskelige redskaber for arbejdet i snoezelhuset og Landsbyen Sølund er empati, omsorg og relationspædagogikken. Det handler om at have en hverdag med mennesker, der har det svært; at kunne sætte sig ind i andres følelser og behov – at kunne hjælpe mennesker uden sprog med at oversætte følelser og ønsker til ord.

Det intelligente hjerte og den professionelle kærlighed har dog også grænser. For Gitte går der, hvor de professionelle relationer udvikler sig til venskaber. Den venskabelige relation skaber åbenhed og sårbarhed, og der opstår et magtforhold. Til forskel fra den professionelle relation risikerer venner, der bliver uenige, at miste noget – venskabet.

– Jeg synes, det er uklogt at blive venner med pårørende. Hvis man for eksempel bliver veninde med en mor, så kan det give bagslag. Enhver mor ville udnytte alle muligheder for at skabe bedre muligheder for sine børn. Så uden at ville det kommer hun let til at udnytte venskabet, siger hun. ■

PÆDAGOGUDDANNELSEN

Studerende skal udvikle socialpædagogikken

Der skal være et endnu tættere samspil mellem pædagoguddannelsen og virkeligheden på de socialpædagogiske arbejdspladser – sådan at de studerende i højere grad medvirker til at udvikle praksis. Det er filosofien bag nyt projekt på pædagoguddannelsen i Aalborg

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk
Foto: Bjarne Hyldgaard

Som vikar på en skole for børn med autisme undrede den daværende pædagogstuderende Tanja Svendsen sig: Flere gange så hun den samme scene udspille sig, når drengen 'Bo' kom i skole.

Ivrigt hev han en af pædagogerne hen til hylden med cd'er og udpegede en cd med sangen: 'Der kom en mand fra Det Røde Hav'. En tid ly-

tede han og bevægede sig på en måde, der kunne tolkes som en form for dans. Og så blev cd'en taget fra ham, mens han protesterede højlydt:

– Nej tak, nej tak, nej tak.

I stedet skulle drengen hver dag sidde for sig selv og arbejde med puslespil eller perler i en kasse. Og det selv om drengen tilsyneladende meget hellere ville lytte til musikken og flere gange i løbet af dagen prøvede at få en pædagog til at give ham cd'en.

'Kunne det dog ikke lade sig gøre at bruge drengens interesse for cd'en på en konstruktiv måde i stedet for at tage den væk fra ham', tænkte Tanja Svendsen. Det spørgsmål tog hun med i pædagogikundervisningen på pædagoguddannelsen i Aalborg, hvor hun havde lektor Keld Trækjær som lærer. Her bliver de studerende nemlig systematisk opfordret til at undre sig over ting, de har oplevet i praktikken eller på pædagogiske arbejdspladser, og sammen med sin medstuderende, Stinne Højen Bisgaard, brugte Tanja Svendsen sin undren som udgangspunkt for først pædagogikeksamen og siden det afsluttende bachelorprojekt. Og det kom der noget rigtig godt ud af, fortæller Keld Trækjær:

– Da censor så de to studerendes materiale, sagde hun, at det der er virkelig relevant. Det er der behov for mere af!

Teori kobles med praksis

Keld Trækjær hiver Tanja Svendsen og Stinne Højen Bisgaards projekt frem som et eksempel på, hvordan pædagogstuderende kan være med til at udvikle socialpædagogikken i samarbejde med vejlederne på uddannelsen. Noget, der nu skal arbejdes endnu mere systematisk med i et nyt

TEACCH

TEACCH er et program, der er udviklet af psykologen Theo Peters med henblik på at behandle og undervise børn med autisme. Navnet er en engelsk forkortelse for: Treatment and education of autistic and related communication handicapped children. Læs mere i Theo Peters bog 'Autisme – fra teoretisk forståelse til pædagogisk praksis'.

NYTÆNKNING Når børn med autisme skal lære, behøver udgangspunktet ikke altid at være faste skemaer og rutiner. Det var en af de erkendelser, som Stinne Højen Bisgaard (th) og Tanja Svendsen gjorde i forbindelse med deres bachelorprojekt 'Læring hos børn med autisme'.

projekt, hvor der bliver fokus på at koble teori og praksis og i endnu højere grad lade de studerende arbejde med virkelige udfordringer.

Stinne Højen Bisgaard og Tanja Svendsen arbejdede målrettet med at koble deres observationer fra praksis med forskellige teorier – og endte med at komme med et forslag til, hvordan man kan undervise Bo med udgangspunkt i hans egen, indre motivation.

På Bos skole var der allerede et teoretisk fundament, nemlig psykologen Theo Peters teorier, der udmøntes i programmet TEACCH (se faktaboks). De bærende elementer i TEACCH er overskuelighed, forudsigelighed, tydelighed, visualisering og gentagelser, og set med de briller giver det mening, når pædagogerne tager cd'en fra Bo, fordi det strider mod den planlagte struktur.

Men i bachelorprojektet påpeger Stinne Højen Bisgaard og Tanja Svendsen, at TEACCH ikke tager højde for andre teorier om, hvordan mennesker lærer. Blandt meget andet motivationsteoriene, der pointerer, at mennesker kun kan lære, når de er motiverede for det. Enten gennem indre motivation (lyst/interesse) eller ydre motivation (for eksempel straf eller belønning). Og med vejledning fra Keld Trækjær udarbejdede de et handlingsforslag til, hvordan de ville prøve at tage udgangspunkt i blandt andet Bos indre motivation (glæden ved musikken) og bruge den som springbræt til læring.

– Og det lykkedes bare så godt, fortæller Stinne Højen Bisgaard.

Hun observerede og tog notater, mens Tanja Svendsen førte deres plan ud i livet ved at tage Bo med ind i et tomt mødelokale. Først fik han lov til at høre sit yndlingsnummer med hørebøffer på,

som han er vant til, og så skiftede de over til at spille musikken i højttalere. Stinne Højen Bisgaard fortæller:

– Da Bo er kommet i gang med at lave sine bevægelser – hans dans, hvis man kan kalde den det – stiller Tanja sig ind over for ham og begynder at efterligne hans bevægelser. Efterhånden som Bo opdager, at Tanja gør noget, begynder han også at tage initiativ. Han tager Tanjas hænder og begynder at bevæge sig sammen med hende. Og han synger også flere ord end han plejer. Undervejs snubler Tanja i ledningen, så musikken går ud, og jeg lige når at tænke: 'Åh, nej, nu vælter det hele', men så tænder Bo bare selv for musikken og fortsætter med at danse med Tanja.

Planlagt slutning

De to studerende havde på forhånd planlagt, hvordan sessionen skulle slutte: Bo skal se at Tanja har æbler – en frugt han elsker – og hun skal fortælle ham, at de nu skal ind og spise æbler.

– På den måde undgik vi bare at slukke for musikken, hvilket ikke giver mening for Bo. I stedet skaber vi en ny mening for ham, idet han ved, at han nu skal have æbler, forklarer Stinne Højen Bisgaard.

Keld Trækjær er meget imponeret over projektet:

– Det viser, at det kan lade sig gøre at bruge motivation i arbejdet med børn med autisme. Og de to studerendes projekter ligger i tråd med andre bachelorprojekter, der også viser, at man ikke altid skal skærme mennesker med autisme fra stimuli, men at de tværtimod nogle gange har behov for at blive overstimulerede for derefter at kunne finde ro, siger han.

Fakta om udviklingsprojektet

Udvikling af professions- og praksisviden gennem samarbejde mellem praksis (praktikinstitutioner), pædagoguddannelsen og studerende.

Sådan lyder overskriften på det projekt, der netop er søsat på den socialpædagogiske profil på pædagoguddannelsen i Aalborg. Her er det meningen, at studerende i praktik skal indsamle konkrete eksempler (empiri) på socialpædagogiske problem-

stillinger, som de skal arbejde videre med. Især i forbindelse med pædagogikeksamen og det afsluttende bachelorprojekt.

Vejledere fra pædagoguddannelsen inddrages i forløbet og medvirker blandt andet også til tre-fire møder med medarbejdere på praktikstedet.

Projektet skal resultere i konkrete forslag til udvikling af den pædagogiske praksis,

der skal formidles til en bredere kreds af professionelle.

UCN Aalborg har bevilget 100.000 kroner, så tre studievejledere / projektkonsulenter har ekstra tid og ressourcer.

Projektet passer med professionshøjskolelovens mål om, at pædagoguddannelsen skal deltage i og medvirke til at udvikle professions- og praksisviden.

De fastansatte på skolen var dog ikke enige i, at det er en bedre undervisningsmetode for Bo. Keld Trækjær siger:

– Tværtimod mente de, at Bos lytten til cd'en medførte selvskadende adfærd, fordi han blev så vred, når cd'en blev taget fra ham igen. Og nu får han ikke længere mulighed for at høre den. Det endte med, at Bo selv sagde til Tanja: 'Mand fra det røde hav. Køb ny cd', og det er et mere veludviklet sprog end, han plejer at have. Men han fik ikke cd'en, og på den måde er det faktisk en tragisk historie.

Alligevel mener Keld Trækjær godt, at Stinne Højen Bisgaard og Tanja Svendsens projekt kan ende med at få betydning for Bo og andre børn med autisme.

– Det at ændre praksis, er ikke noget, der sker hen over en nat. Det er noget, der stille breder sig: At flere og flere får øjnene op for, at der er andre måder at arbejde på.

I det nye projekt, hvor andre studerende skal forsøge at udvikle praksis ved at koble teori med oplevelser fra praktikken, er det også meningen, at arbejdspladserne selv skal melde sig – og derfor også forventes at være mere lydhøre overfor det, de studerende når frem til.

Stinne Højen Bisgaard og Tanja Svendsen understreger, at de med deres projekt ikke ønsker at vise, at man skal droppe forudsigelighed og faste strukturer, når man arbejder med børn med autisme – kun at forudsigeligheden og genkendeligheden i højere grad kan kobles med individuelle hensyn til børnenes egen, indre motivation. ■

Interesserede kan få Stinne Højen Bisgaard og Tanja Svendsens bacheloropgave 'Læring hos børn med autisme' ved at skrive til Keld Trækjær ket@ucn.dk – han sender også gerne andre bachelorprojekter om nye metoder i arbejdet med mennesker med autisme.

'Bo' og skolen for børn med autisme er anonymiseret efter de to tidligere studerendes ønske.

INDIVIDUALITET Børn med autisme skal ikke skæres over en kam – de har behov for at lære på forskellige måder. Sådan konkluderer Stinne Højen Bisgaard (th) og Tanja Svendsen i deres bacheloropgave, der er et eksempel på, hvordan pædagogstuderende kan være med til at udvikle socialpædagogikken.

Socialpædagogisk profil

På pædagoguddannelsen i Aalborg kan de studerende vælge mellem forskellige profiler: En innovationspædagogisk profil, en idrætspædagogisk profil, en kulturprofil og en socialpædagogisk profil. Omkring halvdelen af de studerende vælger den socialpædagogiske profil, og det er på denne profil, at der nu i højere grad skal sættes på samspil mellem uddannelse og arbejdspladser.

På pædagoguddannelsens hjemmeside præsenteres den socialpædagogiske profil med ordene: 'Har du mod på at arbejde med de skæve eksistenser, mennesker på kanten og andre med behov for hjælp i hverdagen, så er den socialpædagogiske profil noget for dig'.

De studerende på den socialpædagogiske profil adskiller sig ved at være lidt ældre end andre studerende og – sammen med den idrætspædagogiske profil – at tiltrække flere mænd.

SOMMERKONKURRENCE

Og vinderen-hilsenen er...

Sommeren blev noget gråmeleret i det, men ét sted strålede solen: i feriehilsenerne på Socialpædagogens bagside. En af hilsenerne vandt en præmie...

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk

Send er feriehilsen til kollegerne, lød opfordringen her fra redaktionen forud for sommerferien, og i somme-

rens løb har vi bragt tre hilsener på bladets bagside. De var illustreret af en glødende, gul sol – og godt det samme: Det var lidt mere gråt og vådt i vejret, end de fleste af os havde håbet på, ikk'?

Nu er sommeren ved at regne af, og PRIK'en er tilbage på bagsiden – og så skal der selvfølgelig kåres en vinder af den konkurrence, der var en del af spøgen.

Blandt de offentliggjorte hilsener ville en af arbejdspladserne får besøg af en journalist og fotograf fra nærværende fagblad.

Nu har lykkens gudinde været i aktion, og vinderen – eller

vinderne – blev forstander Rikke Christensen og souschef Anne-Grethe Houmøller, der fra Rikkes gamle campingvogn sendte en opildnende hilsen til alle medarbejderne på Sofie Marie.

Sofie Marie i Ringsted er et af Mariehjemmene og er et bofællesskab for unge og voksne med autisme.

Fra campingvognen lød en hilsen og en tak for det halve år, hvor de to har siddet ved roret og har arbejdet sammen med de ansatte om at forbedre forholdene, der havde haltet lidt på den relativt nye arbejdsplads.

'Vi mødte nogle fantastiske medarbejdere, der trods store frustrationer og skepsis i forhold til, om vi kunne stå distancen, rigtig gerne ville hinanden, beboerne og i det hele taget arbejdet på lige netop vores sted. For enhver kunne se, at vi havde alle forudsætninger for at være en virkelig god arbejdsplads med en spændende og kompleks brugergruppe', skrev de to.

Og nu får både de og medarbejderne mulighed for at fortælle om den proces, arbejdspladsen er ude i, når redaktionen kommer på besøg. ■

fagbladet på facebook

FAGBLADET

SOCIAL
PÆDAGOGEN

Facebook-gruppen 'Fagbladet Socialpædagogen' er et rum til faglig refleksion og dialog. Der er mere end 3.000 deltagere. Vi har plukket i indlæggene – nogle er forkortet og redigeret.

Læs mere – og send selv bidrag – på Facebook-gruppen, som du finder via www.sl.dk/facebook

Redigeret af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Hvilken rolle bør fagforeningen spille i skandalesager?

DEBATFORUM 19. AUGUST

Maria Rørbæk, Socialpædagogen I Ekstra Bladet kritiseres medarbejdere på en døgninstitution for udviklingshæmmede blandt andet for at holde lange pauser, mens beboerne venter på at få skiftet ble. Hvad mener du, fagforeningen bør gøre, når en sådan sag rammer avisforsiden?

DEBATFORUM 19. AUGUST

Britta Fälling Madsen Jeg synes, at det står fint beskrevet i artiklen 'Vi skal være medlemmernes advokat' – nemlig, at du er uskyldig indtil andet er bevist. Der findes mange mennesker, som arbejder med mennesker, selv om de absolut ikke burde, men heldigvis findes der også dem, der gerne vil. Og med de ressourcer og besparelser vi står med, er vi presset i mange situationer, og trænger virkelig til en pause ind i mellem.

DEBATFORUM 19. AUGUST

Tine Søholt Den sag skulle slet ikke i offentlighedens søgelys, og slet ikke på den måde. Hvad med at få de rette på sagen og få den undersøgt, før man blæser til fanfare i det åbne forum? Jeg kender den

omtalte institution og kan absolut ikke genkende ret meget af det påståede... Lidt fejl, mangler eller for afslappede medarbejdere er der vist på de fleste arbejdspladser. Men er det en rigtig god daglig leder, der er på, kan disse ting ordnes internt. Ret hurtigt og forholdsvis nemt.

Bør Hanne gå til pressen?

DEBATFORUM AUGUST

Mimi Trædmærk Jeg er helt enig i artiklen i Socialpædagogen om at vores ytringsfrihed er trængt for tiden. Jo, selvfølgelig har vi ret til at gå til pressen, men alle kan blive fyret med begrundelsen 'samarbejdsvanskeligheder', eller der kan findes en mindre, menneskelig fejl, som normalt ikke havde været fyringsgrund. Jeg synes, det lyder som en rigtig god ide at indføre den norske lov, hvor alle kan ytre sig anonymt. Ulempen er måske, at en fjer kan blive til ti høns, og det må der tages højde for. Omvendt kan stærkt kritisable forhold komme frem i lyset.

DEBATFORUM 18. AUGUST

Bjørn Nielsen Man kunne være lidt kynisk og sige: Flere Brønderslev sager tak. Nej, jeg mener mere aggressivitet fra Socialpædagogens side. Kom nu frem i skoene.

FRATRÆDELSESGODTGØRELSE

Forbundet skaffer medlem 143.000 kroner

En EU-dom har slået fast, at det er aldersdiskriminerende at nægte ældre medarbejdere fratrædelsesgodtgørelse med begrundelse i den opsagtes alder. Nu har Socialpædagogerne skaffet et medlem en godtgørelse på 143.000 kroner og flere vundne sager er på vej

Af Kurt Ladefoged, fnytd@sl.dk

Det er ikke i orden, at en arbejdsgiver undlader at udbetale ældre medarbejdere fratrædelsesgodtgørelse med begrundelse i den opsagtes alder. Det har en EU-dom slået fast, og med den i hånden har Socialpædagogernes jurister rejst og vundet sager for ældre medlemmer af forbundet. Et af dem har netop fået udbetalt 143.000 kroner.

Det er Socialpædagogernes formand Benny Andersen meget glad for:

– For vores medlemmer er det rigtig mange penge. Ikke mindst for en socialpædagog, der ikke længere er på arbejdsmarkedet. Så det er klart, at vi er glade på det pågældende

medlems vegne og kæmper videre for at sikre andre en lignende godtgørelse, siger Benny Andersen.

Hidtidige praksis

Reglerne er ellers sådan, at bliver man opsagt fra sit arbejde, har man efter funktionærloven ret til en fratrædelsesgodtgørelse. Men det har hidtil ikke været tilfældet for lønmodtagere i nærheden af pensionsalderen. De kan bare gå på pension, har praksis hidtil været.

Men den går ikke, siger EU-domstolen, som har afsagt dom i en konkret sag. Den praksis er aldersdiskriminerende. Og den åbning har Socialpædagogerne brugt til at føre – og vinde – flere sager for ældre medlemmer.

Og det er forbundsformand Benny Andersen godt tilfreds med:

– De opsagte medlemmer skal selvfølgelig have de penge, de har ret til. Og det skal vi hjælpe dem med. Det er jo det, en fagforening er til for. Så jeg er glad for, at det er lykkedes os at vinde de hidtidige sager, siger Benny Andersen.

Socialpædagogerne forventer at rejse cirka 50 sager og har en forventning om, at EU's dom vil bane vejen for, at de berørte medlemmer kan få deres retmæssige fratrædelsesgodtgørelse. ■

NOTER

Ny behandlingsmetode til unges hashmisbrug

Foreningen Blå Kors har oprettet behandlingsstedet Søndergård i Bjæverskov, hvor unge mellem 15 og 25 år kan få døgnbehandling i 10 dage. Misbrugsekspert Henrik Rindom er idemand bag behandlingsstedet. Almindeligvis er behandlingstilbud enten ambulante eller månedlange ophold på døgninstitutioner, men her er der kun planlagt 10 dage. 'Det er et brud med de andre tilbud, der ellers gives, og det bliver spændende at se, om det kan lade sig gøre. Det er min erfaring, at mange unge ville ønske, de kunne få et sådant ophold, og derfor afprøver vi det', siger Henrik Rindom til Kristeligt Dagblad. Planen er ikke, at de unge skal bryde kontakten til deres venner, men de skal i stedet lære at begå sig blandt dem som clean. Det er også meningen, at de efter opholdet skal have ambulante behandling i kommunerne. Mads Uffe Pedersen fra Center for Rusmiddelforskning peger på, at behovet for hjælp mod hash er stort. Han skønner, at 15.000 til 20.000 af de helt unge danskere mellem 12 og 17 år har et misbrug af illegale stoffer.

Imp

Flest midt- og nordjyder med handicap i arbejde

Der er store regionale forskelle i beskæftigelsen hos danskere med handicap. Det viser en ny rapport fra SFI. Det ser bedst ud i Midt- og Nordjylland. Her er en større andel af folk med handicap i arbejde end på Sjælland og i Syddanmark. Midt- og nordjyder med handicap har oven i købet klaret sig forholdsmeget bedre gennem de seneste års krise på arbejdsmarkedet end folk uden handicap. I de to regioner er beskæftigelsen nemlig faldet siden 2008 for folk uden handicap, mens den stort set er uændret for folk med handicap. I de øvrige regioner er beskæftigelsen faldet for begge grupper. For danskere med psykiske handicap er det gået fremad med beskæftigelsen de seneste år: Hvor kun knap 22 procent af dem havde et arbejde i 2008, var det tilsvarende tal i 2010 næsten 31 procent. Folk med psykiske handicap arbejder dog stadig væsentligt mindre end folk med andre typer handicap. I hele gruppen sammenlagt er knap halvdelen i arbejde.

Imp

Godt med familierådgivning

Når voldsramte kvinder skal videre med livet efter et ophold på et krisecenter, kan det være svært for dem at overskue alle de praktiske forhold, man skal have styr på. Derfor er en familierådgiver, der for eksempel koordinerer rådgivning om bolig, økonomi, skole og børnehaven en god hjælp til kvinder med børn på krisecentrene. Det viser Servicestyrelsens evaluering af de to første måneder med den såkaldte familierådgivningsordning. Siden august 2010 har alle kommuner ifølge Serviceloven haft pligt til at sørge for, at kvinder med børn på krisecentre får tilbudt en familierådgiver, som agerer tovholder for kvinden, når hun skal flytte fra krisecentret og op til et halvt år efter. Hele rapporten kan downloades på Servicestyrelsens hjemmeside via www.kortlink.dk/9c4s

Imp

LÆS om flere bøger på www.sl.dk

BØGER

Redigeret af Maria Rørbæk

Gang i gaden – historien om et aktivt værested på Vesterbro

Af Eskild Thylstrup

En lille historie, der fortæller den store, er historien om 61-årige Egon Sanders og 35-årige Lonnie Burnæs. Egon havde levet et ubemærket liv som førtidspensionist, da han kom på hospitalet og det under genoptræningen blev opdaget, at han havde behov for hjemmehjælp.

Der var bare alt for beskidt i hans lejlighed, og hjemmehjælpen ville først begynde, når han selv havde bekostet en hovedrengøring til 36.500 kroner. Derfor levede Egon mellem skidt og skadedyr, indtil lederen af værestedet Gang i Gaden begyndte at sætte ham i gang med at gøre rent hos sig selv. Små overskuelige opgaver fra uge til uge. Og snart begyndte andre brugere at hjælpe ham med Lonnie som fortrop. Lonnie lider af narkolepsi, der betyder, at hun kan falde i søvn fra det ene øjeblik til det andet, og hun har mange mislykkede arbejdsprøvninger bag sig. Men som aktiveret i Gang i Gaden fandt hun ud af, at det gav god mening at hjælpe Egon – hun kan bedre holde sig vågen, når hun arbejder med mennesker. I denne bog fortæller Lonnie og Egon, og mange andre brugere og medarbejdere, om livet på Gang i Gaden, der blandt andet lægger vægt på brugertil-bruger-pædagogik, fællesskab og praktiske opgaver.

Udkommet på Forlaget Frydenlund, 140 sider, 199 kroner.

Musik og drama – pædagogisk arbejde med forskellige målgrupper

Anne Bloch og Michael Sundorph (red.)

Denne bog kan bruges i undervisningen på pædagoguddannelsens linjefag 'Udtryk, musik og drama' og handler om, hvordan man kan inddrage musik og drama i arbejdet med vidt forskellige målgrupper. 'HJÆLP, det her kan jeg ikke. Hvor er det dog SYND for disse mennesker'. Sådan lød de første tanker, der løb gennem hovedet på

cand.mag. i teatervidenskab og lektor på UCC Pædagoguddannelsen i Hillerød, Tina Ingstrup, da hun første gang mødte de skuespillere, hun skulle sætte en forestilling op sammen med. 'For her sad mennesker med sonder; mennesker, der kun kunne bevæge øjnene; nogle senhjerneskadede mennesker på grund af biluheld eller andre ulykker', skriver hun. Men det lykkedes at lave en forestilling, og i denne bogs kapitel 'Det kan nytte' forklarer hun detaljeret om overvejelser og metoder. Hvad gør man for eksempel, når en stor del af skuespillerne hverken kan huske rollen eller historien? En mulighed er at arbejde med 'den usynlige medspiller' – læreren – der stiller sig bag skuespilleren og derfra guider ham ind i rollen: 'Husk, du skal dræbe dronningen'. Et andet af bogens kapitler handler om musikalsk samspil med mennesker med nedsat funktionsevne.

Udkommet på Nautilus Forlag, 341 sider, 349 kroner.

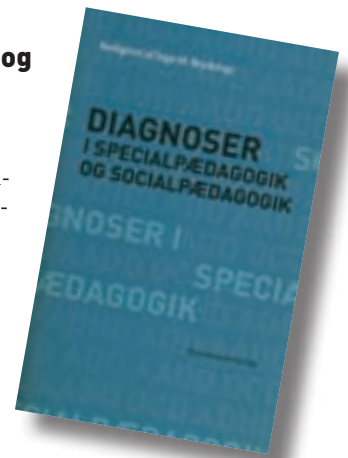
Diagnoser i specialpædagogik og socialpædagogik

Inge M. Bryderup (red.)

På fem år er diagnosticering og medicinering af børn og voksne steget eksplosivt. Denne antologi belyser de pædagogiske problemstillinger, som den stigende diagnosticering og medicinering afføder på de specialpædagogiske og socialpædagogiske områder. Det sker ud fra teoretiske og videnssociologiske perspektiver, men også ud fra formidling af praksisnær forskning og praktikererfaringer.

Bogens kapitler har blandt andre disse overskrifter: 'Diagnoser i udvikling – tendenser og konsekvenser i forhold til social- og specialpædagogik'. 'Konstruktionen af diagnoser: En stædig rad eller en infantil autist?'. 'Diagnoser som aspekter af børns selvforståelse i specialpædagogiske forløb' samt 'Den socialpædagogiske profession og diagnoser'. Bidragyderne er Thomas Brante, Inge M. Bryderup, Bjørn Hamre, Janne Hedegaard Hansen, Tore Kargo, Søren Langager, Niels Rosendal Jensen, Anthon Sand Jørgensen, Henrik Skovlund samt Lotte Hedegaard-Sørensen. Målgruppen er lærere og pædagoger på diplom-, master- og kandidatuddannelser, men også studerende på grunduddannelser og praktikere.

Udkommet på Hans Reitzels Forlag, 284 sider, 298 kroner.

Neuroaffektiv psykoterapi med børn

Redigeret af Susan Hart

Neuroaffektiv udviklingspsykologi er en brobygning mellem den nyeste hjerneforskning, tilknytningsteori og udviklingspsykologi. Denne bog omsætter teorien til praksis i det psykoterapeutiske arbejde med spædbørn, børn og familier, og præsenterer en variation af metoder, som alle har betydning for udvikling på forskellige niveauer i barnets nervesystem. Bogen samler udenlandske og danske forfatters bidrag, der alle forholder sig til psykoterapi

med børn og familier ud fra en kompleks forståelse af personlighedsudvikling som en gensidig proces mellem neurobiologi og relationel regulering. Eksempler på bogens kapitler er: 'Neurobiologiske aspekter af tidlig kommunikation: intersubjektive reguleringer i den menneskelige hjernes udvikling', 'Anvendelse af neurologiske udviklingsprincipper i det kliniske arbejde med mishandlede og traumatiserede børn'. 'Circle of Security: metoder til anvendelse i plejefamilier' samt 'Anvendelse af principper i Somatic Experiencing som et middel til at forebygge PTSD hos børn og teenagere i den akutte stressfase efter en overvældende begivenhed'.

Er udkommet på Hans Reitzels Forlag, 656 sider, 498 kroner.

KOMMUNAL ØKONOMI

Store forskelle i anbringelsesmønstre

Hvor skal barnet anbringes – i familiepleje eller på døgninstitution? Svaret på det spørgsmål er tilsyneladende vidt forskelligt i forskellige kommuner

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Nogle kommuner har anbragt mange børn i familiepleje og få på institution – andre har gjort det lige omvendt. Det viser en ny undersøgelse fra Det Kommunale og Regionale Evalueringsinstitut, KREVI.

I rapporten har KREVI opdelt de mange forskellige anbringelsesformer i to typer:

- 1) De institutionaliserede, der for eksempel omfatter døgninstitutioner, skibsprojekter, opholdssteder og efterskoler.
- 2) De ikke-institutionaliserede, der omfatter forskellige former for familiepleje (herunder både traditionel og netværksfamilieplejen) og eget værelse.

Med tal fra Danmarks Statistik har KREVI herefter opgjort, hvordan anbringelserne i de enkelte kommuner fordeles sig, og det er der stor forskel på. Eksempelvis var 25 procent af de anbragte børn i Billund Kommune anbragt på en institution mod 70 procent af de anbragte børn i Allerød Kommune.

For hele landet gælder det, at 46 procent af de anbragte var anbragt på institution – og 54 procent i en form for familiepleje eller på eget værelse.

Projektleder Marianne Schøler Kollin fra KREVI siger:

– Vi har bidt mærke i, at der er så store forskelle mellem kommunerne – forskelle, der kun i mindre grad kan forklares med socioøkonomiske forskelle som for eksempel antallet af borgere med en lav indkomst eller lav uddannelse.

Sparemuligheder

Set fra KREVI's perspektiv er forskellene mellem kommunerne interessante, fordi familiepleje er meget billigere end anbringelse på for eksempel en døgninstitution. Rapportens forfattere påpeger derfor, at der er penge at spare, hvis kommunerne i endnu højere grad begynder at bruge familiepleje:

‘Det er ikke ensbetydende med, at der ikke i den enkelte kommune kan være gode grunde til, at relativt mange børn anbringes på institutioner, ligesom det ikke siger noget om, hvorvidt det i et konkret tilfælde vil være bedst for et udsat barn at blive anbragt på en institution eller i plejefamilie. Men undersøgelsen giver anledning til, at man i de kommuner, hvor mange børn og unge anbringes i institutioner, reflekterer over denne praksis og spørger sig

selv, om den er resultatet af en bevidst prioritering baseret på vurderinger af, hvad der er til barnets bedste, eller om der snarere er tale om vanestyrede rutiner’, konkluderer de.

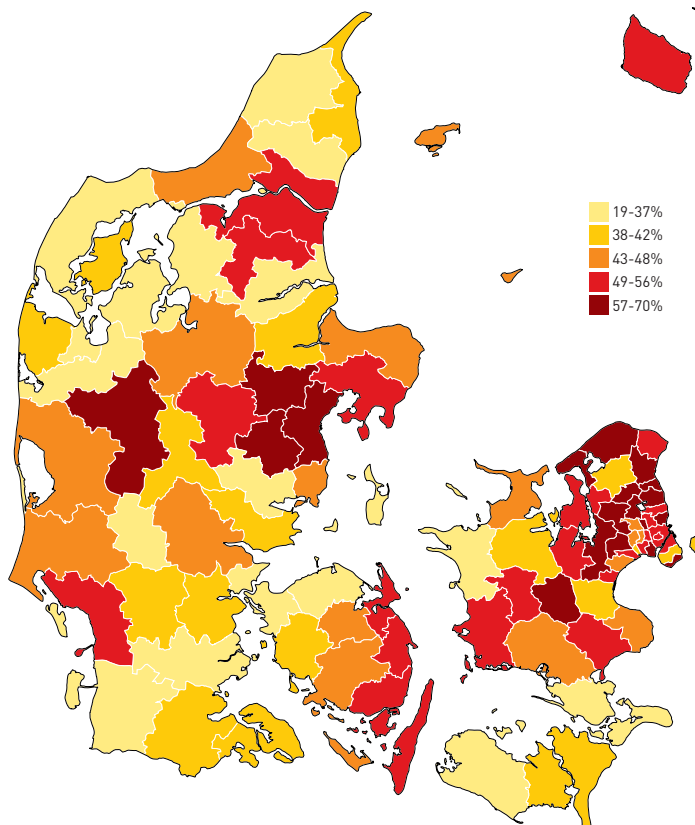
Socialpædagogernes næstformand, Pernille Christoffersen, er ikke overrasket over, at kommunernes praksis er så forskellig.

– Det ser vi også på mange andre områder. For eksempel viser Ankestyrelsens praksisundersøgelser, at der er stor forskel på sagsbehandlingen.

I hendes øjne er det ikke særligt interessant om den enkelte kommune bruger familiepleje relativt meget eller relativt lidt.

– Der bør ikke være fokus på, om en kommune har mange eller få børn anbragt på institution. Der bør være fokus på, hvad der er det bedste for det enkelte barn. Men det er selvfølgelig fint, hvis man i alle kommuner reflekterer over, om man kan gøre noget bedre og på længere sigt for eksempel benytte nogle af de nye muligheder for kommunale familieplejere, der får ekstra støtte og supervision kombineret med for eksempel dagbehandling på en døgninstitution. ■

KREVI's rapport kan hentes via www.kortlink.dk/9bwu

Anbragte i institutionelle anbringelsesformer som andel af alle anbringelser, gennemsnit 2008-09. Kilde: KREVI, Danmarks Statistik og Indenrigsministeriet.

Anbringelser og økonomi

KREVI har beregnet den gennemsnitlige døgnpris på en døgninstitution til cirka at være tre gange så høj som døgnprisen for en anbringelse i familiepleje. Dette tal stemmer også med Socialpædagogernes beregninger. Udregningen tager ikke højde for, at nogle børn i familiepleje får psykologhjælp eller anden behandling uden for plejefamilien – mens nogle børn på døgninstitution får denne behandling på døgninstitutionen (hvor det altså er en del af døgnprisen). Udregningen tager heller ikke højde for, at gennemsnitsprisen for anbringelse i familiepleje vil stige, hvis der kommer mere supervision og uddannelse som følge af anbringelse af mere behandlingskrævende børn (der ellers ville være blevet anbragt på en døgninstitution).

NOTER

Gode forhold kan få ældre til at blive

God ledelse, fleksible arbejdsforhold og godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø er vigtige faktorer, hvis man ønsker, at ældre skal blive længere på arbejdsmarkedet. Det viser en ny undersøgelse fra SFI, '55-70-åriges forbliven på arbejdsmarkedet'. Rapporten viser, at der er et stort potentiale for at få flere ældre til at blive lidt længere i arbejde, forudsat at de har et godt helbred og har eller kan få et arbejde. Hele 60 procent af de 55-59-årige forventer således i dag at holde op med at arbejde senest ved de 62 år. De enkelte arbejdspladser kan selv gøre noget for at holde på de ældre. God ledelse spiller her en vigtig rolle. Hvis arbejdspladsen klart giver udtryk for, at de gerne vil beholde de ældre længere – og eventuelt laver en konkret aftale om den ældres fremtid – så bliver de ældre længere i jobbet. Læs mere om SFI-rapporten via www.kortlink.dk/9bvq

kl

Psykatri-indsatsen hænger ikke sammen

Både kommuner og regioner er med i indsatsen for psykisk syge, men de mange forskellige tilbud hænger dårligt sammen. De har ofte karakter af ad hoc-løsninger og knopskydninger, der er lavet på midlertidige bevillinger. Og desuden er placeringen i gråzonen mellem socialvæsen og sundhedsvæsen med til at svække den sammenhængende indsats. Sådan lyder det en ny SFI-rapport, 'Danmark venter stadig på sin psykiatireform', der tegner et billede af udviklingen på psykiatriområdet siden 1970'erne. Steen Bengtsson, der er forskeren bag rapporten, peger på, at der er brug en langsigtet samlet plan på området. Rapporten kan hentes via www.kortlink.dk/9bwt

jni

Tal på eneboere

I de danske skove bor en række hjemløse, der har isoleret sig fra resten af samfundet. Og nu har en rundringning til landets skovejere og skovridere, sat i værk af Søndagsavisen, forsøgt at sætte tal på, hvor mange der er tale om på landsplan. Det tyder på, at 30 danskere bor i ensomhed i skovene, mens Hjemløseforeningen og SIND vurderer, at det kan dreje sig om 50 mennesker. Eneboerne er ikke misbrugere, men kæmper ofte med svære psykiske problemer – for eksempel som følge af PTSD efter voldsomme oplevelser. De lider af social angst, og skal de have hjælp, kræver det styrkelse af den opsøgende indsats fra kommunerne, påpeger SIND over for Søndagsavisen.

jni

Stor konference om velfærd

Valg eller ej – 21. september afholder 11 fagforbund – heriblandt Socialpædagogerne – i fællesskab en stor konference i København under parolen 'Styrk velfærd og fællesskab for fremtiden'. De arrangerende forbund organiserer tilsammen næsten en halv million danskere i velfærdsstatens frontlinje. Konferencen skal gøre op med den nedskæringstankegang, der præger debatten om velfærdens og den offentlige sektors fremtid. Konferencens deltagere skal først i seks workshops diskutere forskellige aspekter af velfærden – for eksempel metoder til at få de mest udsatte borgere inkluderet. Socialpædagogernes pladser på konferencen er blevet fordelt til forbundets 10 kredse.

jni

PROJEKTSTØTTE

Søg penge til psykiatri på tværs

Socialpædagogerne og en række andre organisationer er gået sammen om at skabe bedre og mere attraktive arbejdspladser i behandlings- og socialpsykiatrien. Der er mulighed for at søge økonomisk støtte til projekter

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Er du ansat i en region eller kommune – og har du en ide til, hvordan man kan skabe bedre psykiatri i et samarbejde mellem behandlings- og socialpsykiatrien? Så er det måske nu, du skal i gang med at skrive en ansøgning.

21. september 2011 er der ansøgningsfrist til en pulje på 3,2 millioner kroner. Herfra kan medarbejdere og ledere i kommuner og regioner søge op til 100.000 kroner til et projekt, der enten i sig selv er med til at øge samarbejdet på tværs af sektorer og fag i psykiatrien, eller som udvikler og afprøver konkrete værktøjer og metoder til samarbejde på tværs af psykiatrien.

Det er Socialpædagogerne, FOA – Fag og arbejde, Sund-

hedskartellet, KL og Danske Regioner, der står bag puljen. I pjecen om støttemulighederne skriver organisationerne:

'Mennesker med psykiske lidelser og deres pårørende skal have den rette og mest effektive hjælp. Den får de ved, at behandlings- og socialpsykiatrien bliver endnu bedre til at samarbejde på tværs af fag og sektorer. Samarbejdet på tværs kan forbedres ved at sætte det gode forløb for mennesker med psykiske lidelser i centrum.

Bedre samarbejde på tværs vil skabe arbejdspladser med større arbejdsglæde og højere tilfredshed blandt de mennesker, der hver dag får hjælp i psykiatrien.'

Den økonomiske støtte kan for eksempel bruges til:

- Udvikling og afprøvning af nye samarbejdsmetoder.
- Eksterne/interne konsulenter og oplægsholdere.
- Formidlings- og netværksaktiviteter.
- Temadage.
- Forplejning med videre.

Den økonomiske støtte kan ikke bruges til løndækning eller investering i it eller tid. ■

Læs mere om Psykiatri på tværs og støttemulighederne på www.personaleweb.dk/psykiatri

DIG OG MIG // TRE SPØRGSMÅL OM RELATIONSARBEJDET

FOTO: NILS LUND-PEERSEN

Blå bog**Navn:**

Gerda Møller

Alder:

63 år

Stilling:

Projektleder

Nuværende arbejdsplads:

Fonden Kerne-husene Bornholm, der blandt andet driver aflastning og klub for normalt- til højtbevarede børn med ADHD, ASF og beslægtede diagnoser

Har også arbejdet med:

Voksne udviklingshæmmede på et opholdssted

Uddannelse:

Blev socialpædagog i 1971

Uden for jobbet:

Natur og islandske heste

Jeg troede på, at Jakob kunne blive en vinder

Giv et eksempel på en succesoplevelse, hvor du havde en god relation i dit arbejde

14-årige 'Jakob' var i aflastning hos mig, efter at han blandt andet havde lavet butikstyverier og puttet hjemmelavede bomber under biler og i skraldespande. En eftermiddag skulle han efter en kælketur med sin ven og mig have været i biografen med vennen og dennes mor, men moren meldte fra i sidste øjeblik. 'Jeg vil gerne give jer begge to en billet', sagde jeg, stak Jakob 200 kroner, og satte drengene af foran biografen. Stor var min overraskelse derfor, da de kom hjem før filmen var slut. De fortalte, at de alligevel ikke gad se filmen, og i stedet var gået over i en garage, hvor en gruppe unge hænger ud. Jakob hev to krøllede sedler frem fra lommen: 'Men, Gerda, du skal have tak for, at du ville give os turen', sagde han – og det selv om han så nemt som ingenting kunne have brugt pengene på kammeraterne.

Hvad gjorde / gør du for at opbygge relationen?

Jakob har autisme, så jeg gjorde tingene meget

klare for ham. Blandt andet ved at bruge to syltetøjsglas med teksten: 'Vinder' og 'Taber'. Jeg beskrev hans handlinger på en seddel. For eksempel: 'Stjæle vanter' eller 'Du gik, da kammeraterne ville sætte ild på et toilet'. 'Er det noget, som en vinder eller en taber gør,' spurgte jeg og kom sedlen i det glas, der passede til svaret. Fra dag et troede jeg selv på, at Jakob kunne blive en vinder i stedet for en taber – og det viste jeg ham ved at anerkende hans vinderagtige adfærd og undlade at nævne en fejl mere end én gang.

Hvad ser du som det største dilemma – eller den største barriere – i relationsarbejdet?

At kommunen bruger lang tid på visitationen, men fra den ene dag til den anden kan stoppe aflastningen uden en grundig evaluering. Der burde som minimum være en afsluttende samtale. ADHD og ASF er ofte genetisk betinget og derfor bør man også tage hånd om forældrene, som tit ender med at stå med nogle misforståelser.

Jakob har autisme, så jeg gjorde tingene meget klare for ham. Blandt andet ved at bruge to syltetøjsglas med teksten: 'Vinder' og 'Taber'

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Se mere på www.sl.dk/digogmig

Psykiske syge på finansloven

Synspunkter

Bringes efter en redaktionel vurdering. Synspunkter må højst fylde 8.000 anslag.

Læserbreve

Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 2.000 anslag. Læserbreve med injurierende indhold kan afvises.

Læserbreve og synspunkter, der bringes i bladet, offentliggøres også på internettet.

Læserbreve og synspunkter sendes til redaktionen@sl.dk

Deadline for læserbreve til nr. 19/11 er mandag den 5. september kl. 12.00.

Af Poul Brasch, socialpædagog og teamkoordinator på Socialpsykiatriske Bosted Soltoppen, Frederiksberg

Jeg lyttede til en debat på P1 den 9. august 2011. Den var mellem Vivi Kjer (K) og Özlem Cekic (SF), begge psykiatriordførere. Kort fortalt handlede det om, at psykiatrien i en årrække er blevet kørt ud på sidelinjen.

Der er blevet brugt flest milliarder på somatiske sygdomme, for eksempel hjerte- og kræftforskning samt behandling. Özlem Cekic synes ikke, der bliver gjort nok på det psykiatriske område: Lange ventelister, manglende sengepladser og pårørendes afmagt. Vivi Kjer synes, der var gjort en indsats, der er mange behandlingsmuligheder, men det kan blive bedre. Der må sættes yderligere fokus på området. Hun ville arbejde på, at den årlige Satspulje-fordeling vil betænke psykiatrien, sådan at fordelingsnøglen bliver, at forskning og udviklingsplaner tildeles midler fra Satspuljen, mens psykiatriens drift kommer på Finansloven.

Og med et kommende valg er det traditionen tro løftet.

Som det er lige nu, findes der ikke en psykiatriplan, som der findes på for eksempel kræftområdet. Hvordan kan man så at sige arbejde i blinde og på evig usikker grund?

Som alt her i livet styres lyst og vilje af de økonomiske midler, og det er de politiske fokusområder, der afgør, om en sag er in eller out. Psykiatrien har vist ikke været i kridthuset længe. I nyere tid er et utal af sengepladser (22 procent) nedlagt.

Og dette er sket på trods af, at der er 40.000 flere psykiatriske brugere end for 10 år siden – en stigning på 48 procent. Og stigningen er stor blandt helt unge.

I Politiken den 9. august 2011 læste jeg, at en undersøgelse udarbejdet af Nordisk Råd viser, at mange psykiatriske patienter begår selvmord efter (for tidlig) udskrivelse fra psykiatriske afdelinger.

Flere sengepladser er uden tvivl vejen til helbredelse, vel og mærke hvis behandlingen får den fornødne tid og føres forsvarligt til ende.

At jeg både skulle læse en artikel og høre en debat i

radioen med samme indhold på én og samme dag, fik mig ind på nogle tanker, som jeg har tænkt så mange gange før.

Hvorfor stiger tallet?

Når der skrives om psykiatrien, handler det ofte om nedskæringer og manglende politisk fokus. Menneskeskæbner, der køres ud på sidelinjen, tildeles førtidspensioner og derved bliver parkeret. Det handler om økonomiske puljer. Mennesker contra penge er smagløst – uanset hvor og hvornår. I et velfærdssamfund burde sådan noget slet ikke komme på tale.

I Politiken-artiklen nævnes det, at hver femte dansker rammes af en psykisk sygdom. Så det er uhyggeligt tæt på. En ved siden af dig er eller vil blive ramt.

Jeg hæfter mig ved artiklens overskrift: 'Syge tal om syge'. Disse tal er i støt stigning, og jeg undres over, at det aldrig drøftes, hvorfor denne stigning sker. Hvorfor får flere og flere psykiatriske diagnoser?

Jeg var for et par år siden til et foredrag med forfatteren og præsten Asger Baunbak-Jensen i Psykiatrifondens regi. Hr.

Baunbak-Jensen fortalte om sin livsledsager, angsten.

Han mente, at der vil være flere psykisk syge i moderne tid, fordi der ikke er ro i den enkeltes liv. Altid på vej, altid på. Aldrig mærke efter. Ofre i et ræs, ingen er herre over. Mangel på livsfokus og holdepunkter.

Jeg tænkte meget over hans budskab. Vi lever vores liv gennem mobiltelefonen og sociale netværk. Vi skal være omstillingsparate, have fokus på uddannelse, helst så tidligt som muligt, og det er gennem et skolesystem, som på mange måder skranter. PISA-tallene taler deres eget sprog. Barndommen, legen og kreativiteten udslettes stille og roligt. Der skabes små voksne med adfærdsmønstre, der ligner deres forældres.

Og så skal vi lige have lidt finanskrise oveni, frygten for prikket på skulderen og angsten for en økonomisk deroute. Jo, der er masser at være urolig over.

Jeg så en helsidesannonce for Innovationshøjskolen. Overskriften lyder således: 'Flyt dig... eller fremtiden overhaler dig'. Hvilket stressende budskab. Men meget sigende for hele ånden i vor tid.

Bliver psykiske syge mest af alt syge på grund af den måde, samfundet er skruet sammen på? Hvor er det på vej hen?

Hvorfor er der så ingen, der råber højt, råber vagt i gevær? Er det kun et samfund for de stærke og dem, der ikke bekymrer sig? Dem, som ikke kan se, at livet indeholder noget andet, mere vigtigt... Dem, der hopper på toget og bliver hængende. Toget med økonomiske konjunkturer, børststal, aktieafkast, investeringer, kreditforeningslån, forbrug, opsparing til en pension, som måske ikke opleves... dansen om guldkalven.

Kan De fornemme, hvor vi er på vej hen? Nej vel? Ingen gør sig tanker om kursen, det er bare frem. Bevidstløst lader vi os føre eller forføre

Kompetente børn?

Jeg tænker, at der er tale om et samfundssocialt og kulturelt værditab.

Feudalsamfundet havde sine gode sider. Alle kendte deres plads. Tryghed. Fattigdom var ikke en skam, når man gjorde sit bedste. Man kunne sagtens være en stolt person, selv om man var fattig. I dag er fattig noget med overførselsindkomst, pres og straf for manglende indsats, mangel på forbrug, manglende mærkevarer og synd for børnene, at de ikke har det, de andre har. Økonomi og forbrug kommer før noget andet.

Tabet af et skolesystem, der lærer gode værdier fra sig gennem en lærer, der har den fornødne respekt hos børnene. Fordi læreren er voksen, har livserfaring og den øvrige viden, der skal formidles. At det kompetente barn trods alt kun er et barn, der skal lære om livet. Helst på en sjov og berigende facon.

Jeg fornemmer, at dengang min egen pædagogstand gav los og gjorde barnet til en ligeværdig, gjorde vi også det enkelte barn usikker.

Og revselsesretten (I Danmark blev revselsesretten

afskaffet med lovændringen fra 1997, som utvetydigt gjorde det forbudt at slå sine børn). Jeg er ikke fortaler for at slå børn, men nævner det, fordi forældre samtidig mistede fodfæste og respekt som opdragere. Det kompetente barn kunne nu slå sig løs på alle fronter. Frit valg på alle hylder.

Dertil overøser vi barnet med et kæmpeforbrug. Eget tv, computer, mobil på værelset. Barnet kommer aldrig ud derfra. Får ikke rørt sig nok, udvikler spiseforstyrrelser af den ene eller anden art. Sidder ikke mere i sofaen eller ved spisebordet. En familie har mistet noget, samværet. Nå, så arbejder vi bare noget mere, ringer hjem om et møde, bliver forsinket... vi ses. Og så bliver det til en skilsmisefamilie, som senere bliver til noget større. Papfar- og -mor, din, min og vores. Forvirret? – se næste afsnit af 'SOAP'.

Så producerer vi flere tv-reality-udsendelser om usikre mennesker, der ikke mere kan opdrage deres børn på naturmetoden eller alt andet almindeligt, men må have eksperthjælp til både stort og småt. Eller

programmer om mennesker, der har det værre end os.

Et samfund på lykkepiller?

Jeg ser en samfundsudvikling, som skaber neurotiske, stressede og angstede borgere.

Det fundamentale er forsvundet. Trygheden, familierelationen, værdierne og traditionerne. Men det er ikke moderne. Kommer til at tænke på 'Riv pyramiderne ned', titlen på SAS-chef Jan Carlzons klassiker af en bog. Men riv ikke ned for enhver pris.

Jeg har min daglige gang på et socialpsykiatrisk bosted. Og uden at udlevere nogen, så er der mange livshistorier, der læner sig pænt op ad det, jeg beskriver. Tab og utryghed. Tabet af naturlig, respektfuld, kærlig og tryk omgang med forældre og skolesystem. Derfra ud i et samfund, som lovpriser forbrug: Åben hele søndagen – hviledagen kan tage hen, hvor peberet groer. Et evigt glødende Dankort er sagen – især et, der er overtrukket. Har vi ikke andet sammen, så kan vi da forbruge sammen og spise os en pukkelt til. Hvor blev familieskovturen af?

Vi så at sige taber hinanden. Kan De fornemme, hvor vi er på vej hen? Nej vel? Ingen gør sig tanker om kursen, det er bare frem. Bevidstløst lader vi os føre eller forføre.

Så kan 40.000 flere psykiatriske patienter sagtens være det rette tal, og flere kommer sikkert til.

Et er helt sikkert: Psykiatrien skal på finansloven. Og der skal forskes i, hvorfor det går den gale vej. Her er lige givet et bud, uden at være ekspert.

Men hvor fedt er det med et samfund på lykkepiller?

Jeg bliver ikke arbejdsløs foreløbig ... eller gør jeg? ■

GENERALFORSAMLINGER 2011

Indkaldelse til kredsenes generalforsamlinger

I september og oktober afholdes kredsenes ordinære generalforsamlinger. Se datoen for generalforsamlingen i din kreds og sæt kryds i kalenderen

Nordjylland

Onsdag den 26. oktober
kl. 15.30 – 21.00

Indskrivning er åben fra kl. 14.30. Hotel Hvide Hus, Vesterbro 2, 9000 Aalborg. Medbring dit generalforsamlingsblad, som indeholder en stor del af generalforsamlingsmaterialet. Tilmelding til nordjylland@sl.dk

Midt- og Vestjylland

Torsdag den 6. oktober
kl. 16.00 – 21.30

Herning Kongrescenter, Østergade 37, 7400 Herning. Blandt andet med foredrag af skuespiller Jens Arentzen. Se hele dagsordenen og tilmeld dig senest den 29. september på www.sl.dk/midtogvestjylland

Østjylland

Tirsdag den 25. oktober
kl. 17.30

LO Aarhussalen, Skt. Knuds Torv 3, 2. sal, 8000 Aarhus C. Indskrivning og spisning fra kl. 17.30. Selve generalforsamlingen begynder kl. 19. Tilmelding til spisning senest den 17. oktober til oestjylland@sl.dk eller via www.sl.dk/oestjylland

Syddjylland

Mandag den 24. oktober
kl. 15.30 – cirka 22.00

SI Centret a/s, Nr.Hostrup, Øbeningsvej 3, 6230 Rødekro. Dagsorden iflg. vedtægterne. Materialet til

generalforsamlingen vil blive udsendt sammen med Socialpædagogen. Af hensyn til fællesspisning er der tilmeldingsfrist den 18. oktober på www.sl.dk/syddjylland, hvor du også kan læse mere om generalforsamlingen.

Lillebælt

Mandag den 10. oktober
kl. 16.00 – 21.45

Indskrivning fra kl. 15.30. Lillebæltshallerne, Færøvej 74, 5500 Middelfart. Program: 16.00-18.15 Generalforsamling. 18.15-19.15 Aftensmad. 19.15-21.45 Generalforsamling fortsat. Tilmelding senest 3. oktober til www.sl.dk/lillebaelt

Storstrøm

Torsdag den 22. september
kl. 15.30 – 20.30

Indskrivning fra klokken 14.30. Nykøbing F. hallens Restaurant, Nr. Boulevard 4A, 4800 Nykøbing F. Efter generalforsamlingen holder Connie Svendsen et oplæg om 'det lille ekstra'. En pep-talk om arbejdsglæde. Tilmelding senest den 15. september på 7248 6500 eller mail.storstrom@sl.dk

Midtsjælland

Torsdag den 8. september
kl. 16.00 – 19.00

Nørregade 8, Ringsted. Se dagsorden på kredsens hjemmeside. Tilmelding til Jan Vium, jv@sl.dk

Nordsjælland

Torsdag den 27. oktober
kl. 15.30 – 18.00

Indskrivning fra kl. 15.00. Milnersvej 41D, Hillerød. Dagsorden i følge Socialpædagogens vedtægter. Se kredsens hjemmeside www.sl.dk/nordsjaelland. Husk tilmeldning til

spisning, senest fredag den 21. oktober til nordsjaelland@sl.dk

Bornholm

Fredag den 30. september
kl. 17.00 – 19.00

Spisning fra kl. 19.30. Storegade 38, 3700 Rønne. Tilmelding til spisning senest den 28. september på 7248 6650 eller bornholm@sl.dk

Storkøbenhavn

Onsdag den 12. oktober
kl. 16.00 – 21.00

Indskrivning fra kl. 15.30. Kulturhuset, Rentemestervej 76, 2400 København NV. Dagsorden ifølge vedtægterne. Der udsendes materiale til alle medlemmer via Socialpædagogen nr. 19. Tilmelding til storkoebenhavn@sl.dk

Dagsorden til ordinær generalforsamling ifølge vedtægternes § 11, stk. 5

§ 11, stk. 5.

I ulige år skal dagsordenen mindst indeholde følgende punkter:

- 1) Valg af dirigent(er)
- 2) Valg af referent(er)
- 3) Valg af stemmetællere
- 4) Kredsbestyrelsens beretning
- 5) Kredsens regnskab
- 6) Indkomne forslag
- 7) Fremtidigt arbejde
- 8) Kredsens budget
- 9) Fastsættelse af kredsbestyrelsens størrelse og antallet af frikøbte
- 10) Valg efter præsentation af kandidater
  - a) Kredsformand
  - b) Hovedbestyrelsesmedlem(mer)
  - c) Faglig(e) sekretær(er)
  - d) Kredskasserer
  - e) Øvrige bestyrelsesmedlemmer og suppleanter for disse
  - f) Kongresdelegerede og suppleanter for disse
  - g) Kritisk revisor og suppleant for denne.

I lige år udgår punkterne 9 og 10. Desuden kan punkterne 4 'Kredsbestyrelsens beretning', 5 'Kredsens regnskab', 7 'Fremtidigt arbejde' og 8 'Kredsens budget' udgå efter beslutning herom på den forudgående generalforsamling i kredsens.

KREDSNYT & KALENDER

MIDT- OG VESTJYLLAND

Styrk din faglige organisation

6. oktober kl. 16.00 – 21.30

Og vær med til at påvirke det fag- og socialpolitiske arbejde. Stil op som kandidat til kredsbestyrelsen eller kongresdelegationen på kredsens generalforsamling. Skriv en tekst, hvor du kort præsenterer dig selv og motiverer dit kandidatur og send den til os på midtogvestjylland@sl.dk nu. Alle kandidater vil blive præsenteret på www.sl.dk/midtogvestjylland

MIDTSJÆLLAND

Stiftende generalforsamling i ledersektionen

12. september kl. 15.00 – 17.00

Nørregade 8, Ringsted. Ønsket om en handlekraftig ledersektion som både kan dagsordensætte ledernes vilkår, udviklingen af socialpolitikken i Danmark og ikke mindst den faglige organisations samspil med lederne kræver, at der er ledere, som vil indgå i arbejdet med at få ledersektionen til at blive en aktør sammen med Socialpædagogerne. Derfor denne opfordring til at deltage i generalforsamlingen og til at deltage i ledersektionens arbejde. Tilmelding til Jan Vium, jv@sl.dk

NORDJYLLAND

Familieplejernes dag

5. oktober kl. 9.00 – 15.00

Skansevej 90b, Nørresundby. Oplæg ved Karin Torp, socialpædagog, supervisor, konsulent og foredragsholder om 'Plejefamiliens livsglæde og arbejdsglæde'. Fokus på plejefamiliens rolle og trivsel, når ens hjem og person ofte er offentligt tilgængelig og vi både er ægtefæller og kollegaer. Se www.sl.dk/nordjylland for yderligere oplysninger. Maks. 40 deltagere. Tilmelding senest den 23. september på nordjylland@sl.dk eller 7248 6100.

Gratis sms-service

Nu kan du få tilsendt gratis sms-beskeder på din mobiltelefon. Det eneste du skal gøre er at tilmelde dig på nordjylland@sl.dk, eller send en sms til 1272 med teksten 'sl nord'. Oplys dit navn, cpr.nr., mobilnr. og evt. e-mail.

STORKØBENHAVN

Temadag om jobsamtalen

20. september kl. 9.00 – 12.00

Hejrevej 43, København NV. Formålet med temadagen er at blive klædt bedre på til at gennemføre en jobsamtale. Målgruppen er medlemmer, som har været til en jobsamtale, og som synes, at den kunne have været bedre. Der vil på temadagen være gruppearbejde, hvorfor det er en forudsætning, at du er indstillet på at arbejde med jobsamtalen i praksis. Tilmelding senest den 14. september på email nj@sl.dk efter først til mølle princippet. Der kan maksimalt være 20 deltagere.

Seniorsektionen

Velkommen til seniorsektionen: Hvis du er 55 år eller derover kan du tilmelde dig seniorsektionen på mail: seniorerne@yahoo.dk / tlf: 24891061.

Temamøde for medlemmer på PFF området

23. september kl. 10.00 – 15.00

Dan Hostel Ishøj, Ishøj Strandvej 13, 2635 Ishøj. Oplæg v. Kristian Larsen, lektor institut for pædagogik, DPU og Bo Handrup Nikolajsen, TR i Albertslund Kommune. Tilmelding senest 9. september på storkoebenhavn@sl.dk eller 7248 6700.

STORSTRØM

Cafémøder for familieplejere i Guldborgsund

Andet halvår 2011

Kæpgårdsvej 2 C, 4840 Nr. Alslev. Første tirsdag i hver måned, kl. 9.30 – 12.30. Kom og vær med, der er ingen tilmelding og vi skifter mellem planlagte og åbne dagsordener. Se også kredsens hjemmeside under fanebladet familieplejere. Kontakt Palle, 2762 8263, palle.birk.petersen@mail.dk eller Ulla, 5125 2360, ujanas@privat.dk

SYDJYLLAND

Socialpædagogens rolle i en behandlerverden

14. september

Ildræts- og fritidssamvirke, Lerpøtvej 55, 6800 Varde. Doris Berndsen

kommer med oplæg om: 'Alt det med sygdom, diagnose og medicinering er der andre til at tage sig af. Mit job er at se med pædagog-øjne på den unge. Om den unge er syg, er uden betydning. Uanset hvad, så har 'Sofie' altid nogle kompetencer. At finde kompetencer er blandt andet kernen i det, vi kan som pædagoger'. Se mere og tilmeld dig senest den 5. september på www.sl.dk/sydjylland

Byvandring i Ribe for seniorerne

14. september kl. 10.00

Domkirkens Hovedindgang. Efter rundvisningen med Richard Kværnø vil vi gå på Backhaus og få æggekage eller pariserbøf. Mad og drikkevarer er for egen regning. Tilmelding senest den 7. september til Arne Larsen tlf. 7544 5488 eller Vitha Lindholm tlf. 7612 3836.

Bowling og spisning for seniorerne

19. oktober kl. 16.30

Stadionvej 9-11, Brørup. Vi mødes til bowling og en god gang mad i Brørup. Pris 89.00 kroner for medlemmer og 189.00 kroner for ikke-medlemmer. Drikkevarer og leje af sko er for egen regning. Tilmelding senest den 5. oktober til Niels Chr. Schmidt tlf. 2896 4368.

ØSTJYLLAND

Cafémøde for familieplejere

20. september kl. 9.30 – 12.30

Kulturhuset Skanderborg, Parkvej 10, 8660 Skanderborg. Mulighed for kollegialt samvær, vidensdeling, information om nyheder på familieplejeområdet og familieplejenetværket, samt fokus på den enkelte familieplejer. Arrangementerne er gratis og medlemskab af Socialpædagogerne er ikke en betingelse. Tilmelding senest 13. september til Lilli Bach, toesen@andersen@tdcadsl.dk eller 5133 8957.

Cafémøde for familieplejere

18. oktober kl. 9.30 – 12.30

Kulturhuset i Randers, Stemannsgade 2. Mulighed for kollegialt samvær, vidensdeling, information om nyheder på familieplejeområdet og familieplejenetværket, samt fokus på

den enkelte familieplejer. Arrangementerne er gratis og medlemskab af Socialpædagogerne er ikke en betingelse. Tilmelding senest 11. oktober til Lilli Bach, toesen@andersen@tdcadsl.dk eller 5133 8957.

ØVRIGE

Prisopgave om forholdet mellem socialpsykiatrien og behandlingspsykiatrien

1. oktober

Helsefonden ønsker at sætte fokus på den ideelle helhedsorienterede indsats for mennesker med en sindslidelse, der er i kontakt med såvel behandlingspsykiatrien som socialpsykiatrien og udskriver derfor en prisopgave: 'Den optimale helhedsorienterede indsats for mennesker med en sindslidelse, der er i kontakt med både social- og behandlingspsykiatri: hvem gør hvad, hvornår, og hvordan iværksættes det i praksis?'. Læs mere på www.helsefonden.dk

Temadag om CHARGE syndrom

5. oktober kl. 9.30-15.30

Scandic Jacob Gade, Flegborg 8-10, 7100 Vejle. Videnscenter for Handicap og Socialpsykiatri i Servicestyrelsen og Dansk CHARGE netværk holder temadag om CHARGE syndrom. Temadagen sætter fokus på den udfordrende adfærd CHARGE syndrom kan give. Formålet med dagen er at skabe større forståelse for adfærden. Arrangementet henvender sig bl.a. til personale omkring mennesker med CHARGE. Dagens forelæser er speciallærer og CHARGE-ekspert, David Brown fra Californien. Pris: 600 kr. Tilmelding senest 1. september. via www.servicestyrelsen.dk/aktiviteter

Efterårskonference i Socialt Leder Forum

13. oktober 2011

Hotel Nyborg Strand. Konference for ledere og konsulenter på alle niveauer på tilbud for mennesker med udviklingshæmning samt konsulenter fra området. Program og tilmelding på www.socialtlederforum.dk. Tilmeldingsfrist: 13. september. Yderligere oplysninger på Socialt Leder Forums sekretariat: tlf. 6471 5993 eller e-mail: mail@socialtlederforum.dk

SOCIALPÆDAGGERNE I MEDIERNE

Debat: Unge har brug for stærke netværk**Politiken 24. august**

Fælles debatindlæg af Benny Andersen, Bettina Post og Per Støve: 18-års fødselsdag betyder som regel retten til at stemme, retten til at købe alkohol på barer og muligheden for at få et kørekort. Men for anbragte børn betyder fødselsdagen også, at mange ikke længere kan bo der, hvor de har været anbragt, men må flytte hjemmefra. Tænk hvis man gjorde det lige så konsekvent med børn, der er vokset op derhjemme hos mor og far. Børn der er vokset op i et almindeligt hjem med mor og far, flytter først hjemmefra langt senere. Knap 50 procent bor stadig hjemme som 20-årige. Og de har tilmed et bagland af voksne, de kan trække på, når de skal skrive ansøgning om job, søge ind på et studium, male lejligheden, skifte sikringer, forsøge at forstå en selvangivelse eller andre meddelelser fra det offentlige. Eller når de bare gerne vil hjem og have lidt god mad og hygge. Den slags ryg støtte kan et tidligere anbragt barn ikke tage for givet. Ofte er de blevet anbragt, netop fordi deres voksne netværk mangler forældreevne. Vi synes tidligere anbragte børn skal sikres retten til efterværn! Så i stedet for at indrette efterværnsindsatsen som et tilbud, kommunerne kan tilbyde de unge, så skal efterværn være et naturligt efterspil på en anbringelse, som kommuner skal give de unge. Kommunerne skal lægge en plan for hver enkelt ung. Der skal tilknyttes en fast kontaktperson. Og den unge skal inddrages i arbejdet. Vi skal give tidligere anbragte så tæt på samme muligheder for støtte og voksenkontakt som ikke-anbragte. Og det skal gøres til en ret, ikke et tilbud!

De frivillige skaber mangfoldighed**Midtjyllands Avis 22. august**

Fælles debatindlæg af socialminister Benedikte Kiær og Benny Andersen: Et stærkt civilsamfund udgør fundamentet for vores velfærdssamfund, hvor den frivillige indsats er en vigtig hjørnesteen. I år er det EU's frivillighedsår, og vi vil derfor gerne slå et fælles slag for én af den frivillige verdens store styrker: Den frivillige sektor er rummelig, og den er med til at inkludere socialt udsatte mennesker

i sociale fællesskaber, som er en meget vigtig del af vores liv. Et godt eksempel er Halsnæs Kommune. Her deltager bl. a. børn med ADHD fra en af kommunens behandlingssteder i lokalsamfundets aktiviteter. En håndboldklub inviterer – i samarbejde med og med støtte fra socialpædagogerne fra behandlingsstedet – børnene ind i en helt almindelig forening, hvor de kan knytte bånd til andre børn i området om en fælles interesse. På den måde får de relationer til andre borgere i samfundet og kommer til at føle sig som en del af byen og fællesskabet – samtidig med, at de deltager i det frivillige foreningsliv og får mulighed for at udvikle sig personligt, ligesom de får dyrket motion.

Muligt rygeforbud i Odense Kommune**Radioavisen, DR P4 18. august**

Odenses borgmester foreslår et totalt rygeforbud for alle kommunens ansatte. Erfaringer fra Vejle Amt har vist, at et rygeforbud sagtens kan lade sig gøre. Fra den daværende amtsborgmester Otto Herskind Jørgensen lyder det, at erfaringerne fra dette forsøg overvejende var positive. Formanden for den daværende afdeling af socialpædagogernes fagforening, Hanne Ellegaard, husker dog forbuddet som en udfordring, som satte barrierer for sociale relationer.

Den sunde balance mellem ansvar og pligt**Berlingske 17. august**

Fælles kronik af Benedikte Kiær og Pale Simonson: Der er brug for en omstilling af velfærdssamfundet, så ansvaret bliver ført tilbage til den enkelte. Udgangspunktet skal være folkeligt engagement, mere medmenneskelighed, etablering af sociale netværk og stimulering af demokratiet gennem deltagelse i samfundet. Vores budskab er: Der er mere end nogensinde brug for privatisering af ansvaret; ellers knækker velfærdssamfundet, og vi svigter de udsatte borgere i vores land og svækker demokratiet. Og der er stadig udfordringer, som vi skal tage fat på i de kommende år. Eksempelvis er der behov for at inkludere mennesker med handicap langt bedre, end det sker i dag. Der skal arbejdes hårdere

og tættere sammen med erhvervsliv, brancheorganisationer og andre for at skaffe rum til dem, der ikke kan fungere fuldt og helt på arbejdsmarkedets traditionelle vilkår. Der er også behov for, at vi får godt fat om nogle af de unge rødder i de udsatte boligområder – de skal have et perspektiv, en uddannelse og en fremtid. Men forudsætningen er, at vi har en solid og god økonomi, at ikke kun det offentlige, men alle bidrager og trækker i den rigtige retning. Heldigvis er der en stigende interesse i både den sociale og frivillige sektor for mere viden og flere effektstudier. Et par gode eksempler er Socialpædagogernes Landsforbund og den frivillige organisation Mødrehjælpens arbejde med at finde frem til den sociale indsats, som hjælper og støtter den enkelte bedst.

Økonomisk gevinst ved at anbringe udsatte børn i pleje
Berlingske 15. august

Kommuner kan opnå en trecifret milliongevinst ved at anbringe flere børn og unge hos plejefamilier frem for på institution og ved at styrke det forebyggende arbejde. Det konkluderer en ny undersøgelse fra Det Kommunale og Regionale Evalueringsinstitut, Krevi, som har kortlagt det store område for udsatte børn og unge, hvor udgifterne nu har rundet 14 milliarder kr. årligt. I de seneste måneder har der været stor politisk opmærksomhed om området, og Brønderslev- og Mern-sagerne har fået socialministeren til at forlange en kulegravning af hele området. Kilde: Socialpædagogernes Cost Benefit-undersøgelse.

Kommunerne kan ikke løse regionernes arbejde**DK-Nyt, Danske Kommuner og Altinget.dk 14. august**

Regionerne spiller en væsentlig rolle på det sociale område og kan ikke undværes. Så det bekymrer Socialpædagogernes formand Benny Andersen, at statsministeren har foretaget en kovending og varsler regionerne nedlagt. 'Regionerne løser store og tunge opgaver på det sociale område. Opgaver, som kommunerne ganske enkelt ikke er store nok til at kunne løse,' siger Benny Andersen.

Nye besparelser på udsatte børn**Nordjyske 12. august**

Aalborg Kommune vil spare på anbragte børn og unge samt mulighed for aflastning. I følge et forslag, som i øjeblikket er til høring blandt de berørte organisationer og medarbejdere, kommer det blandt andet til at ramme anbringelser af børn og unge udenfor hjemmet samt den aflastning, forældre til handicappede hidtil har fået. Begrundelsen er, at Aalborg fortsat bruger flere penge til området end de fleste af de byer, kommunen normalt sammenlignes med. Og nye undersøgelser viser desuden, at anbringelser på døgninstitutioner og opholdssteder ikke virker nær så godt i forhold til skolegang, sundhed og tilknytning som andre tiltag. Iværksættes den foreslåede ændring af anbringelsesgrundlaget vil det fremover kun være unge med 'åbenbar risiko for varig skade' som tilbydes anbringelse. Unge, som er 'alvorligt truede', tilbydes ikke anbringelse men forebyggende indsatser i dagregi, og unge, som 'viser begyndende tegn på mangelfuld trivsel' skal inkluderes i det eksisterende normal-system. Og ifølge formand for socialpædagogerne i Nordjylland, Peter Kristensen betyder det praktisk talt et fuldstændigt stop for anbringelser. 'For mig at se er det et opgør med hele kommunens hidtidige tænkning og menneskesyn,' siger Peter Kristensen.

DELTA I SOCIALPÆDAGOGENS
FACEBOOK-GRUPPEET RUM FOR FAGLIG REFLEKSION
OG ERFARINGSUDVEKSLING**SL.DK/FACEBOOK**

Redaktionen er afsluttet onsdag den 24. august 2011. Se flere presseklip på www.sl.dk/slmedierne

FAGLIGE NETVÆRK

WWW.SL.DK/NETVÆRK

For medlemmer, der arbejder inden for følgende områder:

Socialpædagoger ansat ved somatiske og psykiatriske afd.
www.sl.dk/hospsyk

Netværksansvarlig:
Jesper Leschly Pedersen
Marslev Byvej 19, 5290 Marslev
Tlf. 6541 1593 / 2423 1877
jesperped@dbmail.dk

Økonomiansvarlig:
Peter Beck Epstein
Tlf. arb. 7789 2106
peter-epstein@hotmail.com

Sikrede døgninstitutioner for unge under 18 år
www.sl.dk/sikrede

Netværksansvarlig:
Kurt Rasmussen
Munkebjergvej 50,
5000 Odense C
Tlf. 6614 2129
munkebjergvej50@privat.dk

Økonomiansvarlig:
Mette K. Andersen
Tlf. 4752 8467

Domfældte
www.sl.dk/domfældte
udviklingshæmmede

Netværksansvarlig:
Jens Jørgen Carstensen
Boinstitutionen
Grønnebæk
Afdeling Kompasrosen
Mosevej 1A
6630 Rødding
Tlf. 7355 2004
jensjc@stofanet.dk

Fagligt Ældre-netværk
www.sl.dk/ældre

Netværksansvarlig:
Hanna Hansen
Bøgegården 40
4300 Holbæk
hannh@holbkom.dk

Økonomiansvarlig:
Else Marie Sørensen
Tlf. 7544 5588

Senhjerneskadede og bevægelsehandicappede
www.sl.dk/s&b

Netværksansvarlig:
Vanda Thorup
Neurohuset
Graham Bellsvej 1, 8200 Aarhus N
thorupthomsen@gmail.com

Økonomiansvarlig:
Jytte Jelstrup
Mobil: 2879 2089
jytte.jelstrup@koege.com

Hjemmesideansvarlig:
Niels Schmidt
7445 0976

Stofmisbrugsområdet
www.sl.dk/stofmisbrugsområdet

Netværksansvarlig:
Ingelis Langgaard
KABS, Bakken 3
2600 Glostrup
Tlf. 2032 7151
ingelislanguaaard@glostrup.dk

Økonomiansvarlig:
Ingrid Lund Sørensen
Tlf. 5150 2782
ings@fa.dk

Kuratorer/familiepleje-konsulenter
www.sl.dk/kuratorer

Netværksansvarlig:
Esben Bohøj
Familieplejen
Aarhus Kommune
Holmevej 180, 8270 Højbjerg
Tlf. 8940 5227 eller 2920 3648
ebo@aarhus.dk

Døve
www.sl.dk/døve

Netværksansvarlig:
Marianne Pejtersen
Døves aktivitetscenter
Generatorvej 2A, 2730 Herlev
meier-pejtersen@c.dk

Sindslidende
www.sl.dk/sindslidende

Netværksansvarlig:
Else Margrethe Tvilhøj
Langelinie 126
5230 Odense M

Økonomiansvarlig:
Morten Schuster
Tlf. arb. 3957 5632

Aflastningsinstitutioner
www.sl.dk/aflastning

Netværksansvarlig:
Trine Julin Johnsen
Landerslevvej 67
3630 Jægerspris
Tlf. 2122 8452

Økonomiansvarlig:
Lillian Jensen
Tlf. 9721 0291

Kommunale fritidstilbud til mennesker med fysiske og psykiske funktions-nedsættelser

www.sl.dk/fritidstilbud
Netværksansvarlig:
Jette Hedensted
Tusindfryd
Guldkrog 1,
7100 Vejle
Tlf. 2945 1003
jehed@vejle.dk

Marginaliserede og udstødte
www.sl.dk/marginaliserede

Netværksansvarlig:
Peder Larsen
St. Dannesbo
Bryllevej 20, 5250 Odense SV
Tlf. 6028 0575

Økonomiansvarlig:
Gitte Helle Lundgren
Tlf. 6396 0211
gilul@odense.dk

Småbørns- og familieinstitutioner
www.sl.dk/småbørnsinstitutioner
www.sl.dk/familieinstitutioner

Netværksansvarlig:
Irene Larsen
Stendyssehaven
Skovsbovej 101
5700 Svendborg
Tlf. 6217 2060

Lærere ansat på døgninstitutioner
www.sl.dk/lærer

Netværksansvarlig:
Søren Haaber Johansen
Hjortholm Kostskole
Næstved Landevej 20
4250 Fuglebjerg
Mail: shjn@gentofte.dk

Meld dig ind i DIT netværk på www.sl.dk/netværk

Studiepolitisk aktiv – hvorfor det?

Af Kasper Madsen,
faglig sekretær i PLS

Først vil jeg gerne benytte lejligheden til at byde alle mine nye medstuderende velkommen til pædagoguddannelsen. Jeg håber jeres næste tre et halvt år vil være inspirerende og lærerige.

Hvorfor er jeg medlem af en fagforening, hvorfor er jeg studiepolitisk aktiv på mit studie og hvorfor er jeg aktiv i studieorganisationen og fagforeningen? Spørgsmål jeg til tider stiller mig selv – og som mine

venner fra tid til anden stiller mig.

Når jeg færdes i fagbevægelsens gange og korridorer føler jeg mig ret så ung, og toppen af fagbevægelsen anser mig formentlig også som værende sådan – og jeg har da til tider også svært ved at identificere mig selv med de ældre kvinder og mænd, der er i fagbevægelsen. Men hvorfor er jeg så i denne fagbevægelse, hvis top kan være fremmedgjort over for mig, min generation og de yngre generationer?

For det første så er det at være organiseret noget, jeg er født med. Min familie er en traditionel socialdemokratisk arbejderfamilie, hvor det at være organiseret er en selvfølge og ikke sat til diskussion. Skal jeg se bag om min medfødte tro på fagbevægelsen og forsøge at sætte ord på, hvorfor jeg i disse år bruger meget tid på studiepolitik og fagbevægelsen, så er det, fordi jeg tror på, at fagbevægelsen er et nødvendigt alternativ til det partipolitiske system – et system, som ellers skulle repræsentere den menige mand og kvinde. Det er bare i de færreste partier, menigmand har det store at skulle have sagt, for partipolitikken er blevet for professionelle karrieremagere.

Skal jeg kigge ud over den habitus, jeg har i forhold til fagbevægelsen og det at være aktiv, så er fagbevægelsen for mig at se vigtig for arbejderne. Det er fagbevægelsen og kun fagbevægelsen, der kan forbedre vores vilkår. Særligt i en tid hvor partierne på Christiansborg stort set er overtaget af alle andre end arbejderklassen. Det er meget muligt, at de forskellige partier påstår, at de vil os det godt, men gang på gang oplever vi noget andet. Et godt eksempel er angrebet på efterlønnen: En bred front i Folketinget ønsker at forringe retten til efterløn, de vil gøre det på forskellig vis, men fælles for dem alle er, at de vil forringe denne rettighed.

Selv om jeg forholder mig kritisk til den enkelte fagforening, jeg er medlem af, og tager kritisk stilling til fagbevægelsen som helhed, så er det fortsat gennem fagbevægelsen, jeg ser muligheden for, at vores forhold bliver forbedret. Denne tilgang er det ikke alle mine medstuderende, der deler. De ser ikke nødvendigheden af fagbevægelsen som politisk modspil til partipolitikken, som jeg gør, og forholder sig udelukkende kritisk til fagbevægelsen: Knæfald for S og SF's Fair Løsning og splittelse i fagbevægelsen, hvorfor er der tre fagforeninger der organiserer pædagoger og ikke én – når en af parolerne er 'sammen står vi stærkest'?

Som nyuddannet pædagog, der ikke har samme organisationsbaggrund, som jeg har, tror jeg, det er svært at skulle vælge sit faglige ståsted og dermed også det sted, man skal være organiseret. Set udefra kan det sløre billedet, at der er tre valgmuligheder, tre organisationer at vælge imellem: BUPL, Socialpædagogerne, LFS – og nå ja, dem med svaret på alt – Krifa! ■

- Vil et samlet pædagogisk forbund styrke pædagogers position i samfundet?
- Vil et samlet forbund være en del af løsningen, der kunne få unge nyuddannede pædagoger til at tilvælge det faglige fællesskab igennem faglig organisering?
- Hvordan får vi igen gjort fagbevægelsen til en seriøs politisk modspiller?